

ANALIZA PROIZVODA OSIGURANJA ZA FIZIČKE OSOBE

Vladović, Ivana

Graduate thesis / Diplomski rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split / Sveučilište u Splitu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:228:516177>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-05**

Repository / Repozitorij:

[Repository of University Department of Professional Studies](#)

SVEUČILIŠTE U SPLITU
SVEUČILIŠNI ODJEL ZA STRUČNE STUDIJE

Stručni diplomski studij Računovodstvo i financije

IVANA VLADOVIĆ

ZAVRŠNI RAD

ANALIZA PROIZVODA OSIGURANJA
ZA FIZIČKE OSOBE

Split, rujan 2024.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
SVEUČILIŠNI ODJEL ZA STRUČNE STUDIJE

Stručni diplomski studij Računovodstvo i financije

Predmet: Upravljanje osobnim financijama

ZAVRŠNI RAD

Kandidat: Ivana Vladović

Naslov rada: Analiza proizvoda osiguranja za fizičke osobe

Mentor: Dr. sc. Domagoja Buljan Barbača, profesor stručnog studija
u trajnom izboru

Split, rujan 2024.

SADRŽAJ

SAŽETAK.....	1
SUMMARY	2
1. UVOD.....	3
2. OSNOVE OSIGURANJA.....	4
2.1. Općenito o osiguranju i njegove temeljne funkcije	4
2.2. Uloga i važnost osiguranja za pojedince i društvo	6
2.3. Povijesni razvoj osiguranja.....	8
3. VRSTE OSIGURANJA I NJIHOVE KARAKTERISTIKE.....	11
3.1. Osnovna podjela osiguranja.....	12
3.1.1. Neživotna osiguranja.....	12
3.1.2. Životna osiguranja	18
3.2. Socijalna osiguranja.....	20
3.2.1. Zdravstveno osiguranje	20
3.2.2. Mirovinsko osiguranje	21
4. PROIZVODI OSIGURANJA	24
4.1. Definiranje proizvoda osiguranja	24
4.2. Ugovor o osiguranju	25
4.3. Životni vijek proizvoda osiguranja.....	33
5. ANALIZA PROIZVODA OSIGURANJA ZA FIZIČKE OSOBE	36
5.1. Osiguranje fizičkih osoba	36
5.2. Najčešće vrste osiguranja za fizičke osobe.....	37
5.3. Proizvodi osiguranja u funkciji zaštite zdravlja.....	39
5.4. Proizvodi osiguranja u funkciji zaštite imovine fizičkih osoba.....	41
5.4.1. Zaštita pokretnina.....	42
5.4.2. Zaštita nekretnina.....	44

5.5. Proizvodi životnog osiguranja	47
5.6. Fidelity investicijski fondovi	50
6. ZAKLJUČAK	53
LITERATURA	54
POPIS SLIKA	58
POPIS TABLICA.....	58
POPIS GRAFIKONA	58

SAŽETAK

ANALIZA PROIZVODA OSIGURANJA ZA FIZIČKE OSOBE

Neprestana potreba pojedinaca i cjelokupnog društva za zaštitom od neizvjesnosti dovodi do stalnog rasta potražnje za osiguranjem. Sukladno tim potrebama, osiguravajuća društva na tržište plasiraju razne proizvode osiguranja za fizičke i pravne osobe. Ovaj rad usredotočiti će se na proizvode osiguranja za fizičke osobe. Putem svojih proizvoda osiguranja, osiguravajuća društva nude zaštitu imovine i života osoba te im pomažu u očuvanju financijske stabilnosti, pružajući im tako osjećaj sigurnosti i mira. Kao i svaki drugi proizvod, i proizvod osiguranja ima svoje prednosti i nedostatke. Pojedinci odabiru proizvod sukladno osobnim prioritetima i potrebama te će se najčešće prilikom odabira pravog proizvoda najprije detaljno informirati o uvjetima kod više osiguravatelja prije nego što se odluče za proizvod koji najbolje odgovara njihovim potrebama i budžetu. Kako bi se istaknuli na veoma konkurentnom tržištu osiguranja te ponudili što kvalitetniji i atraktivniji proizvod osiguranja, bitno je da osiguravajuća društva neprestano prate trendove potražnje na tržištu osiguranja i u skladu s njima prilagođavaju i razvijaju svoje proizvode.

Ključne riječi: osiguranje, proizvod osiguranja, zaštita imovine i života, tržište osiguranja, razvoj konkurentnog proizvoda

SUMMARY

ANALYSIS OF INSURANCE PRODUCTS FOR INDIVIDUALS

The constant need of individuals and society as a whole to protect themselves from uncertainty leads to a constant growth in demand for insurance. In accordance with these needs, insurance companies place various insurance products for individuals and legal persons on the market. This paper will focus on insurance products for individuals. Through their insurance products, insurance companies offer protection of the property and life of individuals as well as helping them preserve their financial stability, thus providing individuals with a sense of security and peace. Like any other product, an insurance product has its advantages and disadvantages. Individuals choose a product according to their personal priorities and needs, and most often, when selecting a suitable product, they will first obtain extensive information about the terms of several insurers before deciding on the product that best suits their needs and budget. In order to stand out in a very competitive market and offer the most desirable and highest quality insurance product, it's important that insurance companies constantly monitor demand trends on the insurance market as well as adapt and develop their products in accordance.

Keywords: insurance, insurance product, property and life protection, insurance market, development of a competitive product.

1. UVOD

Neizvjesnost i rizik sastavni su dio života svakog pojedinca, kao i društva u cjelini te imaju veliki utjecaj na stabilnost, razvoj i blagostanje pojedinaca i čitavog društva. Zbog tih sve većih potreba pojedinaca i čitavih zajednica za sigurnošću i stabilnošću, u današnjem društvu značajno je porasla važnost osiguranja kao jednog od neizostavnih alata upravljanja rizicima. Sveprisutna neizvjesnost i brojna nepredvidiva događanja koja pogađaju kako male ljude, tako i globalne gigante, dovode do neprestane promjene trendova na dinamičnom tržištu osiguranja koja neprestano razvijaju i plasiraju odgovarajuće proizvode osiguranja za pravne i fizičke osobe. Svrha ovog rada je prikazati važnost osiguranja čija se uloga proteže daleko izvan pukog financijskog pokrića, već doprinosi stabilnosti i razvoju čitavih zajednica. Poseban fokus biti će na proizvodima osiguranja za fizičke osobe koja pojedincima jamče financijsku sigurnost i stabilnost te zaštitu njihovog zdravlja i imovine.

Ovaj rad sastoji se od uvodnog dijela te 4 radna dijela koja obuhvaćaju teorijski okvir kojim se detaljno razrađuje tema osiguranja i proizvoda osiguranja, a koja su dodatno podijeljena na podpoglavlja radi lakše preglednosti. Završni dio se sastoji od zaključka, a nakon njega se navodi popis korištene literature i slika.

Uvodni dio rada daje uvid u strukturu rada. Drugi dio obuhvaća teorijski dio koji obrazlaže osnove osiguranja te navodi njegove temeljne funkcije te ulogu i važnost za pojedince i društvo. Unutar ovog dijela prikazuje se i povijesni razvoj osiguranja od pojave prvih primitivnih oblika osiguranja pa sve do prvih modernih oblika te osiguranja današnjeg suvremenog razdoblja. Treći dio bavi se vrstama osiguranja i njihovim karakteristikama. Četvrti dio uvod je u temeljni dio i definira proizvod osiguranja, njegove glavne elemente i životni ciklus od izrade pa nadalje. Peti dio predstavlja temeljni dio koji izlaže glavnu tematiku rada i odnosi se na analizu proizvoda osiguranja za fizičke osobe kroz prikaz proizvoda osiguranja i elemenata koje on uključuje na primjeru proizvoda osiguravajućeg društva UNIQA osiguranja. U zaključku se obrazlažu glavne spoznaje koje je rad obuhvatio. Na samom kraju navodi se popis korištene literature, slika, tablica i grafikona. Za izradu ovog rada najvećim dijelom su korišteni razni internetski resursi na hrvatskom i engleskom jeziku.

2. OSNOVE OSIGURANJA

2.1. Općenito o osiguranju i njegove temeljne funkcije

"Osiguranje je način zaštite od financijskog gubitka u kojem se, u zamjenu za naknadu, jedna strana obvezuje drugoj strani nadoknaditi štetu u slučaju određenog gubitka, štete ili ozljede. To je oblik upravljanja rizikom koji se prvenstveno koristi za zaštitu od rizika uvjetovanog ili neizvjesnog gubitka."¹

Osiguranje je zapravo ugovorni odnos koji djeluje kao sustav ekonomske zaštite osoba i njihove imovine, odnosno promatra se kao zaštita od posljedica potencijalnih budućih štetnih događaja. U svojoj suštini, osiguranje se uvijek povezuje sa štetom budući da je upravo šteta, odnosno potencijalni rizik štete motiv stvaranja ugovornog odnosa putem kojeg se taj rizik prenosi na osiguravajuće društvo. Za to osigurana osoba plaća određenu novčanu naknadu osiguravatelju, odnosno premiju osiguranja. Pri tome, rizik osiguranja mora odgovarati određenim specifikacijama s obzirom da osiguravatelji imaju svoje uvjete i pravila kojima točno definiraju rizike koje prihvaćaju. Npr. nuklearna i radijacijska nesreća najčešće nije uključena u osiguranje, odnosno šteta koja je njima prouzrokovana. Preuzimanje rizika također predstavlja i rizik za osiguravatelja koji ima mogućnost zaštititi taj rizik putem reosiguranja, gdje drugo osiguravajuće društvo preuzima neke rizike, pogotovo ako prvi osiguravatelj zaključuje da je rizik velik za njega i neće ga moći pokriti.

Štete potencijalnih rizičnih događaja koje se ugovorima o osiguranju prenose sa osiguranika na osiguravatelja čine osigurani događaj. Osigurani događaj temelj je ugovornog odnosa između osiguranika i osiguravatelja i predstavlja neželjeni događaj koji može prouzročiti štetu osiguraniku. Takvi neželjeni događaji mogu nastati kao posljedica prirodnih ili drugih nepredviđenih opasnosti ili kao posljedica čovjekovog djelovanja.

Opasnosti prouzrokovane prirodnim silama (npr. požari, poplave itd.) takvog su karaktera da na njih čovjek ne može utjecati niti ih može predvidjeti, dok su štete nastale kao posljedica djelovanja ljudi (npr. automobilske nesreće) u pravilu jednostavnije za kontroliranje i upravljanje, premda ni to ne mora uvijek biti slučaj.

---

¹ Wikipedia, Insurance: <https://en.wikipedia.org/wiki/Insurance> (13.07.2024.)

Neki od primjera osiguranih događaja mogu biti:

- *Događaji koji mogu dovesti do oštećenja imovine osiguranika (npr. automobila, kuća, stanova te drugih objekata):* požari, poplave, eksplozije, krađe, itd.
- *Događaji koji štete fizičkom ili psihičkom zdravlju osiguranika:* bolesti, nesreće, ozljede, itd.
- *Odgovornost prema trećim osobama koja se odnosi na situacije u kojima je osiguranik na neki način prouzrokovao štetu drugoj osobi ili njihovoj imovini:* npr. automobilske nesreće ili drugi incidenti kojima je prouzrokovana šteta drugoj osobi.

Temeljne funkcije sustava osiguranja

1. *Funkcija zaštite* – kao što je već više puta navedeno prilikom definiranja osiguranja, ono ima važnu funkciju zaštite koja uključuje neposrednu i posrednu zaštitu. „Neposredna zaštita obuhvaća sustav preventive, koji se ostvaruje prihvaćanjem i primjenom tehničkih standarda i normi, te sustavom represije, koji podrazumijeva poduzimanje mjera za spašavanje ljudi i imovine. Posredna zaštita podrazumijeva isplatu odšteta koje osiguranicima isplaćuju društva za osiguranje za one rizike koji su definirani ugovorima o osiguranju.“²
2. *Mobilizacijsko-alokacijska funkcija* – „Društva za osiguranje prikupljaju viškove suficitarnih jedinica nudeći tržištu različite oblike osiguranja imovine i osoba, potiču individualnu štednju i brigu pojedinca za budućnost, kao institucionalni investitor alociraju plasmane gospodarski deficitarnim sektorima, pridonose razvoju financijskih tržišta poslovnim i vlasničkim integracijama s drugim institucijama, ulažu u državne vrijednosnice i na taj način potiču gospodarstvo i financiraju gospodarstvene projekte, zajednički razvijaju financijske proizvode s drugim financijskim institucijama itd.“³

---

² Hrvatska enciklopedija, Osiguranje: <https://www.enciklopedija.hr/clanak/45672> (13.07.2024)

³ Ibidem

2.2. Uloga i važnost osiguranja za pojedince i društvo

„Društva za osiguranje ostvaruju važne funkcije i doprinose razvoju gospodarskog i financijskog sustava. Važni su ulagači u državu i gospodarstvo putem financijskog tržišta. Omogućuju stanovništvu, poduzećima i državi održivo poslovanje i štednju u stabilnom okruženju.“⁴

Uloga osiguranja za pojedinca

- *Financijska sigurnost* - Osiguranje štiti pojedince od neočekivanih troškova koji mogu nastati uslijed neočekivanih događaja poput nesreća, bolesti ili prirodnih katastrofa.
- *Pružanje osjećaja sigurnosti i mira* – Pojedinci se mogu fokusirati na druge aspekte u životu bez stalne brige o potencijalnim financijskim gubicima.
- *Zaštita imovine* – Osiguranje imovine štiti pojedince od financijskih gubitaka povezanih s oštećenjem ili gubitkom imovine.
- *Priprema za nepredviđene situacije* - Osiguranje pomaže pojedincima da se pripreme za događaje koji su van njihove kontrole.
- *Planiranje budućnosti* – Putem osiguranja života pojedinci mogu osigurati financijsku budućnost svoje obitelji.
- *Štednja i ulaganje* - Neke vrste osiguranja (npr. životno) djeluju kao oblik štednje/ulaganja.

Uloga osiguranja za pravne osobe

- *Zaštita imovine* - Osiguranje štiti imovinu pravne osobe od oštećenja i gubitaka zbog određenog rizika (npr. požar, poplava, krađa itd.)
- *Odgovornost prema trećim osobama* - Pokrivaju štetu koju tvrtka te pravne osobe prouzroči trećim osobama, bilo da se radi o fizičkim ozljedama, oštećenju imovine ili gubitku prihoda.
- *Zaštita od poslovnih prekida* – Pokriva troškove koje pravna osoba ima bez obzira što zbog štete ne radi, te pokriva i izgubljenu dobit.
- *Usklađenost sa zakonskim propisima* - Neki oblici osiguranja su zakonski obvezni za određene djelatnosti čime se pravne osobe štite od potencijalnih financijskih gubitaka i pravnih problema.

---

⁴ HUU: Ključne informacije o tržištu osiguranja u RH 2023., str. 4: https://huo.hr/upload_data/site_files/kljucne-informacije-2023.pdf (14.07.2024.)

Uloga osiguranja za društvo

- *Stabilnost ekonomije* - Osiguranje doprinosi stabilnosti ekonomije tako što smanjuje rizik od velikih financijskih gubitaka za pojedince i firme.
- *Socijalna zaštita* – Kroz mirovinsko i zdravstveno osiguranje.
- *Razvoj društva* - Osiguranje potiče ulaganja i razvoj gospodarstva tako što smanjuje rizik za investitore.
- *Stvaranje radnih mjesta* - Sektor osiguranja zapošljava veliki broj ljudi i doprinosi razvoju ekonomije.

Važnost osiguranja u cjelini

Distribuirana velike rizike - Osiguranje je financijski instrument. Rizik značajnog gubitka zbog nekog događaja snosi velika grupa ljudi koji su u poslu izloženi istoj mogućnosti. Tako se gubici raspoređuju na veliku skupinu što ih čini podnošljivim za svakog pojedinca.

Pružna financijsku stabilnost - Bez osiguranja, za tvrtke će biti izuzetno skupo da se oporave nakon velikog gubitka zaliha. Prirodne opasnosti, nesreće, krađe ili provale mogu utjecati na financijski status poduzeća ili obitelji. Uz osiguranje koje nadoknađuje velik dio gubitaka, tvrtke i obitelji mogu se vrlo lako oporaviti.

Pomaže ekonomski rast - Osiguravajuća društva sakupljaju velike količine novca. Dio tog novca država može uložiti u potporu investicijskim aktivnostima. Zbog zabrinutosti za sigurnost osiguravatelji ulažu samo u obveznice ili državne vrijednosnice. S druge strane, vlada može lako prikupiti sredstva od osiguravatelja za velike javne projekte, koji pomažu u gospodarskom rastu.

Generira dugoročno bogatstvo - Osiguranje je često dugoročni ugovor, posebice životno osiguranje. Police životnog osiguranja mogu trajati više od tri desetljeća. Unutar tog vremena generira se velika količina novca, koja se vraća osiguraniku ako je još uvijek živ. Ako ne, novac ide njegovoj obitelji.⁵

---

⁵ Importance of insurance: <https://www.canarahsbclife.com/blog/life-insurance/importance-of-insurance> (14.07.2024)

2.3. Povijesni razvoj osiguranja

Osiguranje, iako u jednostavnijem obliku, ima korijene duboko u ljudskoj prošlosti. Koncept osiguranja se razvijao tisućama godina te je uvijek teкао usporedno s razvojem civilizacije. Rani oblici osiguranja mogu se pronaći u drevnim civilizacijama, a moderno osiguranje, kako ga danas poznajemo, počelo se razvijati u 17. stoljeću u Engleskoj.

Drevni počeci u razvoju osiguranja

- Prvi oblici raspodjele rizika potječe negdje oko 3.000 godina prije Krista u Kini oko rijeke Jangtze. Kako je plovidba bila opasna, trgovci bi robu pretovarivali sa jednog plovila na više manjih plovila. Na taj način su se štitili od gubitka robe, a nastale gubitke su pokrivali svi trgovci zajedno tako da bi trgovcu koji je imao gubitak dali dio svoje robe.
- Pojam osiguranja datira negdje oko 1750. godine prije Krista s Hamurabijevim zakonikom, koji su Babilonci uklesali u kameni spomenik i nekoliko glinenih pločica, što predstavlja jednu od prvih dokumentiranih metoda ograničenja gubitka. Prema ovome, trgovac koji prima zajam plaća dodatni iznos novca zajmodavcu kao jamstvo da će se zajam poništiti ako se ukrade pošiljka.
- „Oko 600. godine prije Krista, Grci i Rimljani sa svojim su dobrotvornim društvima formirali prve vrste životnog i zdravstvenog osiguranja. Ta su društva skrbila o obiteljima umrlih građana. Takva su društva postojala stoljećima u mnogim različitim područjima svijeta i uključivala su pogrebne rituale.“⁶

Srednjovjekovno doba i moderno razdoblje

- U srednjem vijeku trgovci i obrtnici su se krenuli udruživati u cehove kako bi lakše snosili posljedice u slučaju nepravilnosti. Ovime se smatra početak razvoja ostalih vrsta osiguranja.

---

⁶ How Insurance Began: <https://www.wsrinsurance.com/how-insurance-began-3000-years-of-history/> (22.07.2024)

- Police osiguranja koje nisu bile vezane uz ugovore ili zajmove pojavile su se u 14. stoljeću. „Najstarija poznata Notarska isprava o pomorskom osiguranju je pronađena u Genovi i izdana je 23. listopada 1347. godine dok je prva samostalna polica osiguranja izdana 1384. godine u Pisi.“⁷
- „Vrlo značajno mjesto u razvoju pomorskog osiguranja pripada i Dubrovniku gdje je 1562. godine izdan Zakon o pomorskom osiguranju 'Ordo super assecuratoribus' koji se smatra jednim od najstarijih, ako ne i najstariji zakonski akt koji sustavno regulira odnose iz osiguranja.“⁸

Kako je renesansa završila u Europi, osiguranje je napredovalo u mnogo zahtjevniji oblik zaštite s nekoliko oblika pokrića. Do 17. stoljeća u dosta područjima su dominirala prijateljska društva za prikupljanje novca za plaćanje medicinskih troškova i pogreba.

- Veliki požar u Londonu 1666. potaknuo je stvaranje osiguravajućih društava za požar, jer je ogromno uništenje istaknulo potrebu za takvom zaštitom.
- U 18-tom i 19-tom stoljeću dolazi do ubrzanog razvoja osiguranja. Počinju se primjenjivati izračuni premije osiguranja te prilagođavati pravna praksa. Prva polica životnog osiguranja sklopljena je 1536. godine, ali prave osnove načela police postavio je James Dodson koja vrijede i danas.
- „Sve do 1930. godine ni jedno osiguranje nije bilo obavezno kada je vlada SAD-a uvela socijalno osiguranje, a potom 1940. godine GI osiguranje koje je pomoglo u ublažavanju financijskih poteškoća žena čiji su muževi poginuli tijekom borbi u drugom svjetskom ratu. Sljedeće veliko osiguranje koje je uzelo veliki dio tržišta je bilo automobilsko osiguranje, ali tek 1980. godine kada je potreba za istim bila dovoljno velika da postane obavezno.“⁹ 19. i 20. stoljeće svjedočili su brzom rastu i diverzifikaciji industrije osiguranja uključujući zdravlje, automobile i odgovornost.

---

⁷ Povijesni razvoj osiguranja: <http://www.fortiusinterpartes.hr/hr/vise-o-osiguranju/osnovni-podaci-o-osiguranju/povijesni-razvoj-osiguranja/> (23.07.2024)

⁸ Ibidem

⁹ How Insurance Began: <https://www.wsrinsurance.com/how-insurance-began-3000-years-of-history/> (23.07.2024)

Povijest osiguranja u Republici Hrvatskoj

„Osiguranje u Hrvatskoj započelo je osnutkom osiguravajuće zadruge Croatia u Zagrebu 1884. godine za koju je temeljni kapital položilo zagrebačko gradsko poglavarstvo u sklopu borbe protiv ekonomske ovisnosti o strancima. U početku se zadruga bavila samo osiguranjem rizika od požara za grad Zagreb, a kasnije je proširila svoje poslovanje i na druge vrste osiguranja.“¹⁰

Slika 1: Zadruga Croatia 1884.

Izvor: [Galerija: Osigurajte i zaštitite svoj način života str. 1 | Večernji.hr \(vecernji.hr\)](#) (23.07.2024)

Osiguranje u Hrvatskoj se razvijalo paralelno s razvojem trgovine i industrije. Tijekom vremena, osiguranje je prošireno na različite vrste rizika, uključujući zdravstveno osiguranje, koje je formalno uvedeno 1922. godine osnivanjem Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO).

---

¹⁰ Povijesni razvoj osiguranja: <http://www.fortiusinterpartes.hr/hr/vise-o-osiguranju/osnovni-podaci-o-osiguranju/povijesni-razvoj-osiguranja/> (23.07.2024)

3. VRSTE OSIGURANJA I NJIHOVE KARAKTERISTIKE

Kako je već prije spomenuto, osiguranje predstavlja oblik upravljanja rizikom. Potreba za zaštitom od rizika je ključni element koji oblikuje tržište osiguranja. Tržište osiguranja se temelji na odnosima ponude i potražnje. Na strani ponude djeluju osiguravajuća društva koja nude različite proizvode osiguranja, dok na strani potražnje imamo fizičke ili pravne osobe koje sukladno svojim potrebama traže odgovarajući proizvod.

Prilikom kreiranja svojih proizvoda, osiguravajuća društva vode se rasporedom vrsta rizika. Raspored vrsta rizika odnosi se na klasifikaciju različitih vrsta rizika unutar osiguranja i reosiguranja, odnosno može se promatrati kao katalog kojim se navode svi mogući događaji i situacije koje mogu prouzročiti štetu. Ovaj raspored pomaže osiguravajućim društvima da svaki mogući rizik svrsta u određenu kategoriju te na taj način njima lakše upravlja jer se klasifikacijom osiguranja postiže podjela osiguranja na smislene cjeline što pomaže pri kreiranju specifičnih proizvoda koji pokrivaju određene skupine rizika.

„Na temelju odredbe članka 7. stavak 4. Zakona o osiguranju (»Narodne novine« broj 30/15) Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga na sjednici Upravnog vijeća 11. ožujka 2016. donijela je Pravilnik o rasporedu vrsta rizika po skupinama i vrstama osiguranja odnosno reosiguranja“¹¹

Tim pravilnikom propisuje se raspored vrsta rizika po:

- *skupinama osiguranja* – neživotna i životna osiguranja
- *podskupinama osiguranja* – npr. zdravstveno osiguranje, osiguranje motornih vozila, osiguranje od požara i druga osiguranja imovine, kreditno osiguranje itd.
- *linijama poslovanja* - specifične linije poslovanja unutar podskupina osiguranja
- *vrstama osiguranja unutar skupina osiguranja* - detaljnije podjele unutar svake skupine osiguranja.

---

¹¹ Pravilnik o rasporedu vrsta rizika po skupinama i vrstama osiguranja odnosno reosiguranja, NN 23/2016: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2016_03_23_653.html (29.07.2024)

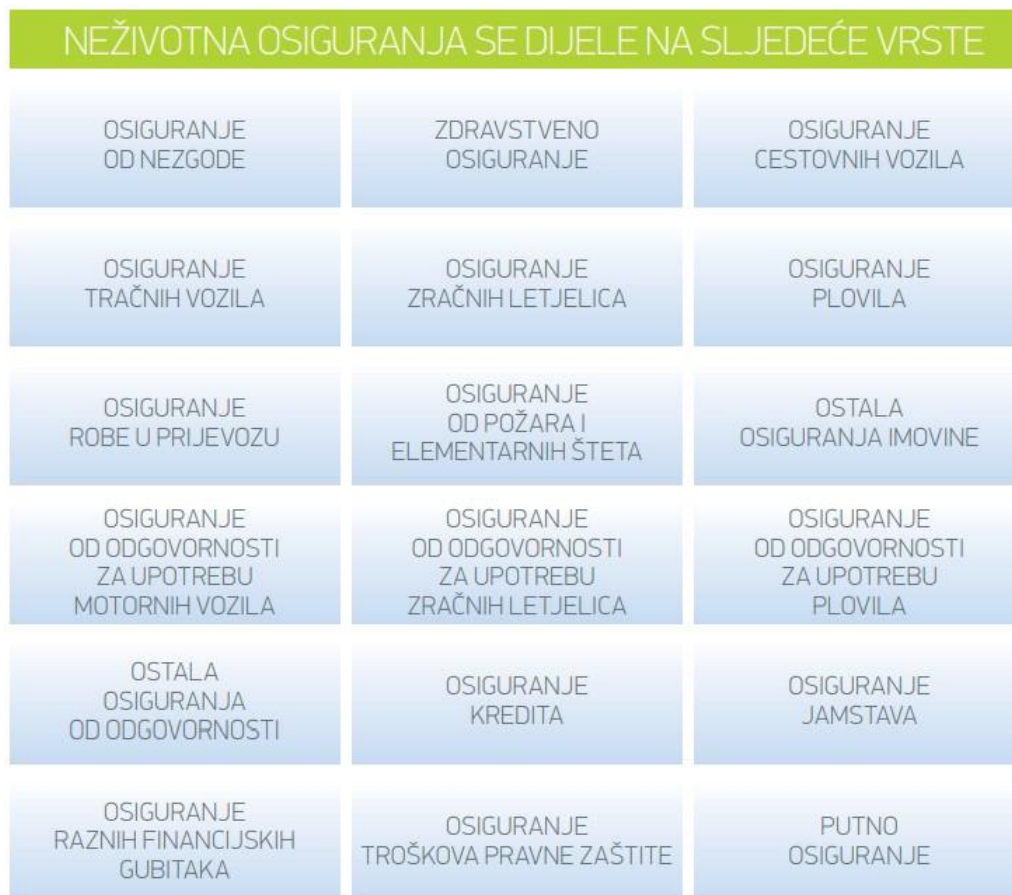
3.1. Osnovna podjela osiguranja

Prema Zakonu o osiguranju i EU smjernicama, osnovna podjela osiguranja je na neživotna i životna osiguranja. Iz sfere promatranja tko je osiguranik, osigurati se može pravna ili fizička osoba. Ovaj rad fokusira se na osiguranja fizičkih osoba.

3.1.1. Neživotna osiguranja

„Neživotna osiguranja pružaju zaštitu od različitih rizika i gubitaka koji nisu povezani sa smrću, već sa materijalnim štetama, odgovornošću i slično. Neživotna osiguranja obično nude pokriće za određeni period, koji se obnavlja ili se može mijenjati tokom vremena.“¹²

Slika 2: Podjela neživotnih osiguranja

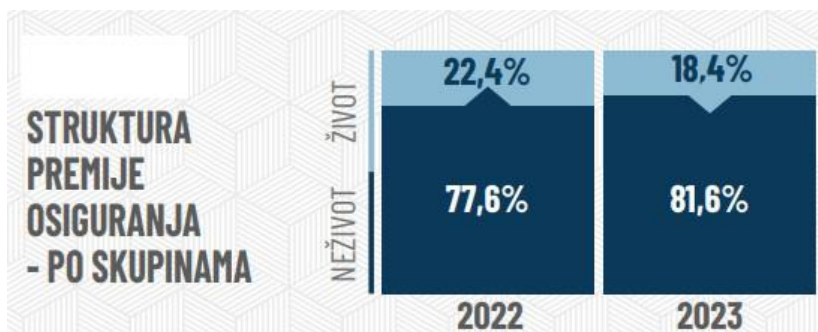
Izvor: Rafaj, J. (2009) Tržište osiguranja, Zagreb: HANFA, str. 24:
https://www.hanfa.hr/getfile/39205/trziste_osiguranja.pdf (29.07.2024)

¹² Životna i neživotna osiguranja: <https://www.mojeosiguranje.hr/zivotna-i-nezivotna-osiguranja-404> (29.07.2024)

Slika 2 prikazuje vrste osiguranja koje pripadaju skupini neživotnih osiguranja. Za neka neživotna osiguranja postoji zakonska obveza sklapanja, dok su ostala dobrovoljna te se za njih osiguranik samostalno odlučuje ukoliko za tim ima potrebu i želju. Država propisuje koje vrste osiguranja su obvezne kako bi se zaštitila društvena zajednica i pojedinci od određenih rizika (npr. osiguranje od automobilske odgovornosti, obvezno zdravstveno osiguranje).

Prema godišnjem izvješću o tržištu osiguranja u RH za 2023. godinu, a koje je dostupno na stranicama Hrvatskog ureda za osiguranje, u skupini neživotnih osiguranja, koja čine oko 82% ukupne premije, naplaćena bruto premija iznosi oko 1.400.000.000 eura i viša je za oko 9 i pol posto u odnosu na prethodnu godinu (zaračunatu premiju).

Grafikon 1: Struktura premije osiguranja po skupinama

Izvor: HUU: Ključne informacije o tržištu osiguranja u RH 2023., str. 15:
https://huo.hr/upload_data/site_files/1957567181655152861064218191_kljucne-informacije-2023.pdf
(01.08.2024)

Prema gore navedenom prikazu vidljivo je kako skupina neživotnih osiguranja čini najveći udio na tržištu osiguranja u RH te uz to bilježi značajan rast u 2023. godini u odnosu na 2022. Za pretpostaviti je da se taj trend rasta nastavio i u ovoj godini.

„Najzastupljenija vrsta osiguranja i nadalje je Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila sa zaračunatom bruto premijom od 507.283.178,19 eura.“¹³ Ova vrsta osiguranja prema dostupnim statističkim podacima ima udjel od 29% u prihodima društava za osiguranje u RH na kraju 2023. godine, gdje se bilježi porast od 25,5% u odnosu na 2022. Nakon osiguranja motornih vozila, visoko su zastupljena i kasko osiguranja cestovnih vozila, osiguranje imovine, zdravstveno osiguranje, osiguranje od nezgoda, ostala osiguranja od odgovornosti itd.

¹³ HUU: Ključne informacije o tržištu osiguranja u RH 2023., str. 15:
https://huo.hr/upload_data/site_files/kljucne-informacije-2023.pdf (01.08.2024.)

Najčešće vrste neživotnih osiguranja

Osiguranje od automobilske odgovornosti

Kako je već spomenuto, osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila, koje je poznatije pod nazivom osiguranje od automobilske odgovornosti, najzastupljenija je vrsta osiguranja u zadnjih nekoliko godina. Premija osiguranja automobilske odgovornosti u 2023. godini iznosila je oko 500 milijuna eura i u odnosu na 2022. je narasla za čak 18 i pol posto pod utjecajem inflacije i rasta prodaje novih vozila.

„Osiguranje od automobilske odgovornosti omogućava oštećenom da zahtijeva odgovarajuću odštetu neposredno od osiguratelja, a onom tko je štetu prouzročio omogućava da ga ta obveza materijalno ne ugrožava.“¹⁴

„Vlasnik vozila dužan je sklopiti policu osiguranja na temelju koje je osiguravatelj obavezan nadoknaditi štetu ako je pri uporabi vozila došlo do tjelesne ozljede, narušavanja zdravlja ili smrti neke osobe, uništenja, odnosno oštećenja stvari, osim ako je došlo do štete na stvarima koje je vlasnik vozila primio radi prijevoza.“¹⁵

Prema Zakonu o obveznim osiguranjima u prometu, ovo osiguranje jedno je od obveznih osiguranja u prometu čime se vlasnika vozila obvezuje na sklapanje tog osiguranja.

Uz njega, obvezna su sljedeća osiguranja u prometu:

- osiguranje putnika od posljedica nesretnog slučaja.
- osiguranje zračnog prijevoznika od odgovornosti za štete nanesene osobama i putnicima.
- osiguranje vlasnika brodice na motorni pogon od odgovornosti za štete nanesene drugim osobama

---

¹⁴ Triglav, Osiguranje od automobilske odgovornosti: [Osiguranje od automobilske odgovornosti \(AO\) | Osnovno automobilsko osiguranje Triglav.hr](#) (01.08.2024)

¹⁵ Rafaj, J. (2009) Tržište osiguranja, Zagreb: HANFA, str. 30:
https://www.hanfa.hr/getfile/39205/trziste_osiguranja.pdf (01.08.2024)

Za putovanja u inozemstvo često je potrebna tzv. zelena karta osiguranja koja služi kao međunarodna ispravu o osiguranju od automobilske odgovornosti te potvrđuje da vlasnik vozila ima važeće osiguranje.

Osiguranje cestovnih vozila - kasko

Kasko osiguranja su dobrovoljna osiguranja kojima se osigurava djelomična ili potpuna šteta na vozilima. Za razliku od osiguranja od automobilske odgovornosti, kod kasko osiguranja od štete vlasnik osigurava svoje vozilo.

Prema godišnjem izvješću HUU-a za 2023., premija automobilskog kaska zabilježila je rast od 23% u odnosu na 2022. Po tome je kasko osiguranje imalo najveći porast premije, a glavni razlozi povećanja su inflacija i daljnja povećana uporaba motornih vozila.

Osiguranje imovine i ostala osiguranja imovine

Osiguranje imovine služi za sprječavanje određenog materijalnog gubitka. Moguće je osigurati imovinu (primjerice od požara, poplave, oluje, provale itd.), ali iznos osigurane imovine ne može biti veći od iznosa nastale štete. Iznimna je situacija osiguranja usjeva, plodova i ostalih proizvoda zemlje gdje se iznos štete utvrđuje prema vrijednosti koju bi imali u vrijeme ubiranja.

„Ostala osiguranja imovine, najraznolikija je vrsta osiguranja i obuhvaća osiguranja loma stroja, provalne krađe i razbojstva, loma stakla, kućanstva (privatna imovina), osiguranja građevinskih objekata u izgradnji i objekata u montaži, poljoprivredna osiguranja usjeva i nasada, osiguranje životinja te ostala osiguranja imovine.“¹⁶

---

¹⁶ Čulo, R. (2024) Tržište osiguranja u RH 2023., Zagreb: HUU, str.56:
https://huo.hr/upload_data/site_files/trziste-osiguranja-2023-2.pdf (01.08.2024)

Zdravstveno osiguranje

Zdravstveno osiguranje je osmišljeno za pokriće zdravstvenih troškova. Postoje obvezno i dobrovoljno zdravstveno osiguranje. Obvezno zdravstveno osiguranje spada među socijalna osiguranja i uređeno je posebnim zakonom – Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju.

„Obvezno zdravstveno osiguranje provodi Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO), a obvezne su osigurati se sve osobe s prebivalištem, stalnim boravkom ili dugotrajnim boravištem u Hrvatskoj.“¹⁷

Dobrovoljno zdravstveno osiguranje je uređeno Zakonom o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju te obuhvaća:

- *Dopunsko zdravstveno osiguranje* – Osigurava se pokriće dijela troškova do pune cijene usluga iz obveznog zdravstvenog osiguranja.
- *Dodatno zdravstveno osiguranje* – Jamči veći opseg prava i viši standard usluga kao što su odlasci na preglede u privatne zdravstvene ustanove.
- *Privatno zdravstveno osiguranje* – „Namijenjeno je stranim fizičkim osobama koje borave u Hrvatskoj, a koje nisu obveznici osiguranja prema Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju ili Zakonu o zdravstvenoj zaštiti stranaca.“¹⁸

Slika 3: Vrste zdravstvenog osiguranja u RH i njihovi provoditelji

VRSTA ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA		PROVODITELJ
OBVEZNO		HZZO
DOBROVOLJNO	DOPUNSKO	HZZO I DRUŠTVA ZA OSIGURANJE
	DODATNO	DRUŠTVA ZA OSIGURANJE
	PRIVATNO	DRUŠTVA ZA OSIGURANJE

Izvor: Rafaj, J. (2009) Tržište osiguranja, Zagreb: HANFA, str. 34:
https://www.hanfa.hr/getfile/39205/trziste_osiguranja.pdf (02.08.2024)

¹⁷ Zdravstveno osiguranje: <https://gov.hr/hr/zdravstveno-osiguranje/228> (02.08.2024)

¹⁸ Neživotno osiguranje, HANFA: <https://www.hanfa.hr/potrosaci/financijske-usluge/osiguranje/nezivotno-osiguranje/> (02.08.2024)

Ostala neživotna osiguranja

Osiguranje od nezgode – Osiguravaju se osobe od nezgode pri i izvan redovnog zanimanja, u motornim vozilima, djeca i školarci, gosti, izletnici, turisti, potrošači, pretplatnici, putnici u javnom prijevozu, ostala osiguranja od posljedica nezgode.

Osiguranja od odgovornosti – Osiguravajuća društva umjesto osiguranika koji je prouzročio štetu, plaćaju štetu do ugovorenog limita ili limita propisanog zakonom.

Osiguranje kredita - Ukoliko nastupi slučaj neplaćanja rate kredita, osiguratelj na sebe preuzima otplatu preostalog duga u određenom razdoblju. Ovisno o uvjetima osiguranja predviđeni su različiti slučajevi u kojima nastupa aktivacija osiguranja kao što su smrt, nezgoda, nesposobnost za rad, bolovanje i sl.

Osiguranje pomoći (asistencija ili putno osiguranje) - Pokriva rizike koji mogu nastati na putovanju izvan stalnog mjesta boravka. Obuhvaća: turističko osiguranje, putno zdravstveno osiguranje, osiguranje pomoći za vrijeme puta i ostala osiguranja turističkih rizika. U okviru putnog osiguranja najzastupljeniji rizici su osiguranje automobilske asistencije u visini od 63% i putno zdravstveno osiguranje s udjelom naplaćene bruto premije od 28%.

Osiguranje troškova pravne zaštite - Posebna vrsta osiguranja u kojem društvo za osiguranje, ako je sklopljen takav ugovor, nadoknađuje troškove koje osoba ima u postupku ostvarivanja svojih pravnih interesa, troškove pravnoga zastupanja i zaštite u pravnim postupcima koji se vode pred sudovima, kao i troškove izvansudskog rješavanja sporova.

Osiguranje financijskih gubitaka – Pokriva profesionalne rizike, nedostatne prihode, loše vrijeme, izgublenu dobit, nepredviđene troškove, nepredviđene poslovne troškove, gubitak tržišne vrijednosti, gubitak najamnine, odnosno prihoda, druge posredne poslovne gubitke, druge neposlovne financijske gubitke, druge oblike financijskih gubitaka.

Osiguranje jamstava - Osiguranje koje pokriva i neposredno ili posredno jamči za ispunjavanje obveza dužnika. To znači da osiguranje može pokriti obveze dužnika prema vjerovniku izravno, kao i neizravno, kroz različite vrste garancija.

3.1.2. Životna osiguranja

„Životna osiguranja u užem smislu obuhvaćaju dugoročna osiguranja života u kojima se ugovorena svota isplaćuje korisniku osiguranja u slučaju smrti ili doživljenja osiguranika, a u širem smislu uključuju i rentna osiguranja. U životnim osiguranjima razlikuju se ugovaratelj osiguranja, osiguranik i korisnik osiguranja. Ugovaratelj osiguranja osoba je koja sklapa ugovor o osiguranju života i plaća premiju osiguranja. Osiguranik je osoba od čije smrti ili doživljenja ovisi isplata ugovorene osigurane svote. Korisnik osiguranja osoba je u čiju se korist osiguranje sklapa.“¹⁹

Korisnik životnog osiguranja može biti i sam osiguranik, ali često korisnici članovi obitelji ili drugi nasljednici. Osnovni cilj životnih osiguranja je pružanje financijske zaštite za osiguranika i/ili njegove nasljednike u slučaju smrti osiguranika.

Slika 4: Podjela životnih osiguranja

Izvor: Rafaj, J. (2009) Tržište osiguranja, Zagreb: HANFA, str. 24:
https://www.hanfa.hr/getfile/39205/trziste_osiguranja.pdf (03.08.2024)

„Životno osiguranje može posjedovati komponentu osiguranja, ali i štednu i ulagačku komponentu. U strukturi premije životnih osiguranja najzastupljenije je klasično mješovito životno osiguranje s udjelom od 76,7% (u 2022. 74,7%). Životna ili rentna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja čine 17,8% (u 2022. 20,5%) premije životnih osiguranja. Dopunska osiguranja vezana uz životno osiguranje čine 4,9%, rentno osiguranje ima udjel od 0,6%, a osiguranja za slučaj vjenčanja ili rođenja imaju udjel od 0,1%.“²⁰

¹⁹ Hrvatska enciklopedija, Osiguranje: <https://www.enciklopedija.hr/clanak/osiguranje> (03.08.2024)

²⁰ HUU: Ključne informacije o tržištu osiguranja u RH 2023., str. 16:
https://huo.hr/upload_data/site_files/kljucne-informacije-2023.pdf (03.08.2024.)

Vrste životnih osiguranja

- ✓ Osiguranje života koje pokriva sljedeće rizike: Osiguranje za slučaj doživljenja, osiguranje života za slučaj smrti, osiguranje za slučaj smrti i doživljenja (mješovito), osiguranje života s povratom premija, osiguranja kritičnih bolesti, doživotno osiguranje za slučaj smrti i ostala osiguranja života

Kod ove vrste osiguranja u praksi najčešće srećemo:

- *Mješovito osiguranje* – Kod njega se osigurana svota ili isplaćuje korisniku osiguranja u slučaju smrti osiguranika ili se isplaćuje na kraju ugovorenog trajanja osiguranja, pa se često kaže da to osiguranje predstavlja i štednju.
  - *Osiguranje života za slučaj smrti (riziko)* - podrazumijeva isplaćivanje ugovorene svote samo u slučaju smrti osiguranika (ako osiguranik doživi rok na koji je sklopljena policia, osigurani se iznos ne isplaćuje)
  - *Osiguranje za slučaj doživljenja* - podrazumijeva isplaćivanje ugovorene svote isključivo ako osiguranik doživi rok definiran u ugovoru
- ✓ Rentno osiguranje - Osiguranje periodičnih isplata tijekom određenog razdoblja ili doživotno
  - ✓ Dopunska osiguranja uz osiguranje života - Ugovaraju se uz životno osiguranje pokrivajući rizike: ozljede uključujući nesposobnost za rad, smrti i invaliditeta zbog nezgode ili bolesti
  - ✓ Životno i rentno osiguranje vezano za jedinice investicijskih fondova - Ugovaratelj bira u koje će se investicijske fondove ulagati njegova premija i time snosi rizik ulaganja pri čemu njegova imovina po polici ovisi o vrijednosti udjela investicijskog fonda na tržištu kapitala.
  - ✓ Tontine - Osiguranja u kojima se osnivaju udruženja članova kako bi zajednički kapitalizirali svoje doprinose i potom raspodijelili tako prikupljena sredstva preživjelim članovima ili klijenti umrlih članova
  - ✓ Osiguranje s kapitalizacijom isplate - Bazirano na statističkim izračunima kod kojeg se u zamjenu za jednokratno ili višekratno plaćanje unaprijed ugovorenog iznosa premije preuzimaju obveze isplate iznosa u određenoj visini kroz određeno razdoblje
  - ✓ Osiguranje za slučaj vjenčanja ili sklapanja životnog partnerstva ili rođenja - Osiguranje koje pokriva rizik vjenčanja ili sklapanja životnog partnerstva ili doživljenja unaprijed određene dobi ili rođenja

3.2. Socijalna osiguranja

Socijalna osiguranja su sustavi dizajnirani za pružanje financijske sigurnosti ranjivim skupinama stanovništva i pomažu ublažiti posljedice događaja u slučaju starosti, bolesti, nezaposlenosti ili invalidnosti. Provođi ih država po načelima solidarnosti gdje zaposleni i poslodavci uplaćuju doprinose u zajednički fond, a iz tog fonda se isplaćuju naknade osiguranim osobama kada im je to potrebno.

„Obuhvaćaju zdravstveno i mirovinsko osiguranje, osiguranje za slučaj nezaposlenosti te osiguranje obiteljskih dodataka, socijalne pomoći i dječjega doplatka.“²¹ Glavni među njima su zdravstveno i mirovinsko osiguranje te će se ovaj dio rada na njih fokusirati.

3.2.1. Zdravstveno osiguranje

„Obvezno zdravstveno osiguranje je socijalno osiguranje, što znači da se ono financira u najvećem dijelu kroz posebni porez na plaće zaposlenih, a omogućava univerzalno korištenje zdravstvenih usluga svim kategorijama stanovništva (zaposleni, nezaposleni, djeca, ili umirovljenici).“²² Kod zaposlenika, svaka osoba koja je u radnom odnosu obvezno se osigurava i stječe status osiguranika, a poslodavac je taj koji je zadužen za prijavu zaposlenika.

„Obvezno osnovno zdravstveno osiguranje provodi Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO), a obuhvaća troškove zdravstvenih usluga propisanih zakonom. Tu spadaju i usluge vezane uz slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti te naknade za plaću tijekom bolovanja, rodiljnoga i roditeljskoga dopusta i nadoknade troškova prijevoza u svrhu liječenja.“²³

Osigurane osobe su dužni sudjelovati u troškovima korištene zdravstvene zaštite, za usluge koje u cijelosti ne pokriva HZZO. Minimalno sudjelovanje iznosi 1,32 EUR, a najviše sudjelovanje ne može iznositi više od 530,88 EUR po jednom izdanom računu. Radi pokrića troškova sudjelovanja, osoba koja ima određeno obvezno zdravstveno osiguranje u HZZO-u, može sa HZZO-om sklopiti ugovor o dopunskom zdravstvenom osiguranju.

---

²¹ Socijalna zaštita: <https://croatia.eu/index.php/hr/home-hr/drustvo-i-nacin-zivota/socijalna-zastita> (06.08.2024)

²² HZZO: https://hr.wikipedia.org/wiki/Hrvatski_zavod_za_zdravstveno_osiguranje (06.08.2024)

²³ Socijalna zaštita: <https://croatia.eu/index.php/hr/home-hr/drustvo-i-nacin-zivota/socijalna-zastita> (06.08.2024)

„Pravo na zdravstvenu zaštitu obuhvaća: Pravo na primarnu zdravstvenu zaštitu, pravo na specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu, pravo na bolničku zdravstvenu zaštitu, pravo na lijekove koji su utvrđeni osnovnom i dopunskom listom lijekova HZZO-a, pravo na dentalna pomagala utvrđena osnovnom i dodatnom listom dentalnih pomagala HZZO-a, pravo na ortopedska i druga pomagala koja su utvrđena osnovnom i dodatnom listom ortopedskih i drugih pomagala HZZO-a, pravo na zdravstvenu zaštitu u drugim državama članicama, ugovornim državama i trećim državama.

Pravo na novčane naknade obuhvaća: Naknadu plaće za vrijeme privremene nesposobnosti, odnosno spriječenosti za rad zbog korištenja zdravstvene zaštite, novčanu naknadu zbog nemogućnosti obavljanja poslova na temelju kojih se ostvaruju drugi primici od kojih se utvrđuju drugi dohoci, sukladno propisima o doprinosima za obvezna osiguranja, naknadu za troškove prijevoza u vezi s korištenjem zdravstvene zaštite iz obveznoga zdravstvenog osiguranja, naknadu za troškove smještaja jednom od roditelja ili osobi koja se skrbi o djetetu za vrijeme bolničkog liječenja djeteta.

Zdravstvena djelatnost obavlja se na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini te na razini zdravstvenih zavoda. *Zdravstvenu zaštitu na primarnoj razini* osigurane osobe HZZO-a ostvaruju na osnovi slobodnog izbora doktora medicine i stomatologije, u pravilu, prema mjestu stanovanja. *Zdravstvena djelatnost na sekundarnoj i tercijarnoj razini* ostvaruje se osnovom uputnice izabranog ugovornog doktora primarne zdravstvene zaštite. Zdravstvena djelatnost na sekundarnoj razini obuhvaća specijalističko-konzilijarnu i bolničku zdravstvenu zaštitu, a na tercijarnoj razini obavljanje najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz specijalističko-konzilijarnih i bolničkih djelatnosti.²⁴

3.2.2. Mirovinsko osiguranje

U Hrvatskoj, mirovinsko osiguranje jedna je od grana socijalnog osiguranja i temelji se na tri stupa od kojih su prva dva obavezna i za njih poslodavci iz plaća svojih zaposlenika izdvajaju doprinose, dok je treći stup dobrovoljan.

---

²⁴ Zdravstveno osiguranje u RH: <https://hzzo.hr/nacionalna-kontaktna-tocka-ncp/zdravstveno-osiguranje-u-republici-hrvatskoj> (11.08.2024)

1. stup mirovinskog osiguranja – Obvezan je i jednak je za sve osiguranike. „Naziva se još i stupom generacijske solidarnosti što znači da osobe koje rade izdvajaju doprinose za mirovinsko osiguranje (15 % od bruto plaće), a iz tih se doprinosa isplaćuje mirovina sadašnjim korisnicima prava na mirovinu. Osim doprinosima osiguranika prvi stup financira se i iz državnog proračuna.“²⁵ U nadležnosti je Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

2. stup mirovinskog osiguranja – Također je obvezan, ali uz pravo na izbor fonda. U ovaj stup osiguranik je dužan uplaćivati 5% od bruto plaće. „Ovaj stup predstavlja obveznu individualnu kapitaliziranu štednju.“ Individualna” znači da je riječ o osobnoj imovini osiguranika, odnosno da se uplaćena sredstva evidentiraju na njegovom osobnom računu, dok ”kapitalizirana” znači da prilikom uplaćivanja u odabrani obvezni mirovinski fond osiguranik zapravo ostvaruje i neki prinos od tog ulaganja.“²⁶

3. stup mirovinskog osiguranja – „Dobrovoljan je i u nadležnosti je društava za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Sličan je investicijskom fondu jer se novac osiguranika ulaže u dionice, obveznice i novčane depozite, ali uz određena zakonska ograničenja. Štednjom u dobrovoljnom mirovinskom fondu ostvaruje se pravo na državna poticajna sredstva koja iznose 15 posto od uplaćenog doprinosa u prethodnoj kalendarskoj godini, najviše do 99,54 EUR godišnje. Uštedena sredstva na računu III. stupa mogu se podići najranije s 55 godina života putem jednog od odabranih oblika mirovine, bez obzira na radni status.“²⁷

„Mirovine se dijele u nekoliko vrsta ovisno o uvjetima koji trebaju za nju biti ispunjeni ili se može steći pravo na nju:

- *Starosna mirovina* – Stječe se s navršениh 65 godina života i 15 godina radnog staža.
- *Prijevremena starosna mirovina* – Nju osiguranik stječe kada navršі 60 godina života i 35 godina mirovinskog staža. Pravo na prijevremenu starosnu mirovinu zbog stečaja poslodavca ima osiguranik kada ispuni uvjete za prijevremenu starosnu mirovinu.
- *Invalidska mirovina* - Pravo imaju osobe kod kojih postoji djelomični ili potpuni gubitak radne sposobnosti prije navršene 65. godine te koje zadovoljavaju uvjete iz staža.

---

²⁵ HANFA 2024, Mirovinski sustav, brošura, str.2: <https://www.hanfa.hr/media/rmwig3py/mirovinski-sustav-2024-3.pdf> (11.08.2024)

²⁶ Ibidem

²⁷ Sustav mirovinskog osiguranja: <https://gov.hr/hr/sustav-mirovinskog-osiguranja/846> (11.08.2024)

Ako je invalidnost osiguranika nastala zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti, pravo na invalidsku mirovinu osiguranik stječe bez obzira na dužinu mirovinskog staža.

- *Privremena invalidska mirovina* - Privremenu invalidsku mirovinu može dobiti invalid koji se profesionalnom rehabilitacijom osposobio za rad za druge poslove, a nakon završene rehabilitacije dugotrajno je bio nezaposlen, uz ispunjavanje određenih uvjeta.
- *Obiteljska mirovina* - Članovi obitelji umrlog osiguranika imaju pravo na obiteljsku mirovinu ako je osoba nakon koje ostvaruju pravo na mirovinu navršila najmanje pet godina staža osiguranja („radnog staža“) ili bila najmanje deset godina u mirovini.“²⁸

Mirovinski fondovi

„Mirovinski fond imovina je bez pravne osobnosti i u njemu se prikuplja novac koji uplaćuju njegovi članovi, koji su ujedno i vlasnici fonda. Zadaća je društva koje upravlja mirovinskim fondom (mirovinskog društva) da, u skladu s utvrđenom strategijom ulaganja, ulaže tako prikupljen novac radi povećanja vrijednosti imovine fonda. Cilj je takvog ulaganja svakom članu fonda omogućiti isplatu što veće mirovine u budućnosti. Mirovinsko društvo upravlja jednim obveznim mirovinskim fondom iz svake od kategorija fondova A (najrizičniji), B (zlatna sredina) i C (najkonzervativniji). Istodobno se može biti članom samo jednog obveznog mirovinskog fonda u samo jednoj od kategorija i imati samo jedan osobni račun. Najrizičnija kategorija primjerena je mlađim osiguranicima, dok je najkonzervativnija kategorija primjerena osobama pred mirovinom.“²⁹

Sustav mirovinskog osiguranja uređen je sljedećim zakonima:³⁰

- Zakonom o mirovinskom osiguranju
- Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima
- Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima
- Zakonom o mirovinskim osiguravajućim društvima
- Zakonom o dodatku na mirovine
- Pripadajućim podzakonskim aktima i drugim relevantnim propisima.

---

²⁸ HANFA 2024, Vrste mirovina, brošura, str.2: <https://www.hanfa.hr/media/z0yb0slo/vrste-mirovina-2024-1.pdf> (13.08.2024)

²⁹ HANFA 2024, Mirovinski sustav, brošura, str.2: <https://www.hanfa.hr/media/rmwig3py/mirovinski-sustav-2024-3.pdf> (13.08.2024)

³⁰ HANFA 2024 Mirovinski sustav, brošura, str 2: https://www.hanfa.hr/media/m1vbwsni/bro%C5%A1ura-mirovinski-sustav-1-_compressed.pdf (13.08.2024)

4. PROIZVODI OSIGURANJA

4.1. Definiranje proizvoda osiguranja

Proizvodi osiguranja su specifični paketi pokrića koje osiguravajuća društva nude unutar svake vrste osiguranja. Proizvod osiguranja je zapravo ugovor o osiguranju. Njime osiguratelj daje svoje jamstvo zaštite osiguranika od jedne ili više vrsta osigurljivih rizika koji proizlaze iz neizvjesnog događaja kroz isplaćivanje osigurnine osiguraniku.

„Kako bi se zajamčilo da proizvodi osiguranja odgovaraju potrebama ciljanog tržišta, društva za osiguranje te, u državama članicama u kojima posrednici u osiguranju izrađuju proizvode osiguranja za prodaju potrošačima, posrednici u osiguranju trebali bi održavati, voditi i preispitivati postupak za odobrenje svakog proizvoda osiguranja. Ako distributer osiguranja preporučuje proizvode osiguranja koje ne proizvodi ili pak daje savjete o njima, svejedno bi trebao moći razumjeti značajke tih proizvoda te njihovo utvrđeno ciljano tržište. Ovom Direktivom ne bi trebalo ograničavati raznovrsnost i fleksibilnost pristupa kojima se društva služe pri razvoju novih proizvoda.“³¹

Proizvodi osiguranja nastaju iz potrebe pojedinaca i društva da se zaštite od golemih financijskih gubitaka koje nose različiti rizici kojima su svakodnevno izloženi. Pri odabiru proizvoda osiguranja svaka osoba vodi se osobnim potrebama i faktorima kao što su npr. životni stil, financijska situacija, zdravstveno stanje itd.

Stvaranje kvalitetnog proizvoda osiguranja složen je i zahtjevan proces koji zahtijeva suradnju različitih stručnjaka unutar osiguravajućeg društva koji trebaju posjedovati iznimne vještine i stručnost te imati dobru sposobnost prepoznavanja interesa i svojstava ciljanog tržišta, kao i sposobnost prepoznavanja rizika koji mogu proizaći iz manjkavog proizvoda.

Prije sklapanja ugovora, potrošač bi trebao raspolagati svim bitnim informacijama o proizvodu osiguranja kako bi mogao donijeti utemeljenu odluku te je temeljna obveza svakog osiguratelja da mu te informacije pruži na što bolji i razumljiviji način.

---

³¹ Direktiva (EU) 2016/97 Europskog parlamenta i Vijeća iz siječnja 2016. o distribuciji osiguranja - preinačeni tekst: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/ALL/?uri=CELEX:32016L0097> (17.08.2024)

4.2. Ugovor o osiguranju

Osiguranje se smatra pravnim odnosom koji se temelji na načelima uzajamnosti i solidarnosti, a koji se uspostavlja putem sklapanja ugovora o osiguranju.

„Ugovor o osiguranju je ugovor kojim se jedna stranka (osiguravatelj) uz naplatu određene cijene (premije osiguranja) obavezuje svom suugovaratelju (ugovaratelju osiguranja) da će određenoj osobi (osiguraniku) do određene visine (svote osiguranja, osigurnine) nadoknaditi štetu koja nastane osobama ili stvarima (predmetu osiguranja), a koja se dogodi uslijed ugovorom predviđenih uzroka (rizika).“³²

Svi ugovori o osiguranju navode:³³

- Uvjete, koji su zahtjevi osiguranika, kao što je plaćanje premije ili prijava štete
- Ograničenja, koja određuju ograničenja police, kao što je maksimalni iznos koji će osiguravajuće društvo platiti
- Izuzeća, koja određuju što nije obuhvaćeno policom.

Prema navedenom, ugovorom o osiguranju se precizno definiraju uvjeti pod kojima će osiguravatelj pružiti financijsku zaštitu osiguraniku u slučaju nastanka osiguranog događaja te se detaljno navode rizici koji su pokriveni policom i oni koji nisu.

Ugovorom o osiguranju se rizik s osiguranika prenosi na osiguravatelja. „Svaki rizik koji se može kvantificirati ima potencijal biti osiguran. Istodobno, jedan ugovor o osiguranju može pokriti rizike u jednoj ili više kategorija. Na primjer, osiguranje vozila obično pokriva i imovinski rizik (krađa ili oštećenje vozila) i rizik od pravne odgovornosti (nesreća).“³⁴

Ugovor o osiguranju je kompleksan dokument i reguliran je državnim zakonom te treba biti sastavljen u skladu s propisanim odredbama te stavkama koje su jasno i precizno definirane. Prije potpisivanja ugovor treba dobro pročitati ugovor i posebno obratiti pozornost na uvjete, ograničenja i izuzeća koja su već spomenuta kao dio ovakvih ugovora.

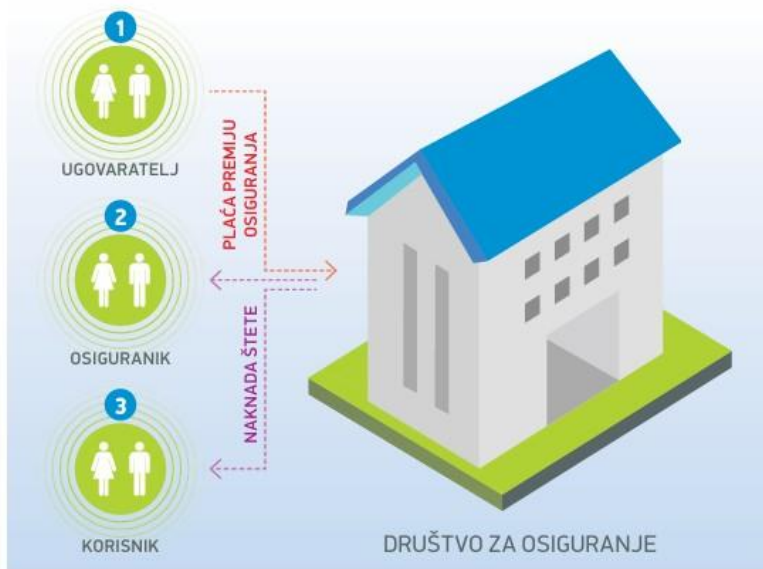
³² Jakaša, B. (1984) *Pravo osiguranja*. 2. izdanje, Zagreb, str. 37.

³³ Insurance Contracts: <https://thismatter.com/money/insurance/insurance-contracts.htm> (17.08.2024)

³⁴ Wikipedia, Osiguranje: [Osiguranje – Wikipedija \(wikipedia.org\)](https://hr.wikipedia.org/wiki/Osiguranje) (17.08.2024)

Sudionici ugovora o osiguranju

Slika 5: Sudionici u poslovima osiguranja

Izvor: Rafaj, J. (2009) Tržište osiguranja, Zagreb: HANFA, str. 17:
https://www.hanfa.hr/getfile/39205/trziste_osiguranja.pdf (20.08.2024)

Osiguravatelj (osiguravajuće društvo, nositelj osiguranja ili pokrovitelj) - Pravna osoba, odnosno subjekt koji pruža osiguranje i preuzima rizik od nastanka osiguranog događaja i obvezuje se na plaćanje pokrivenih gubitaka.

Prema našem Zakonu o osiguranju: „Društvo za osiguranje je pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja obavlja poslove životnog ili neživotnog osiguranja, koja ima odobrenje Agencije za obavljanje poslova osiguranja i upisana je u sudski registar nadležnog trgovačkog suda“³⁵

Što radi osiguravatelj?

- *Procjenjuje rizik predloženog pokrića*

Ugovor o osiguranju pokriva financijske gubitke upravo zbog određenog rizika, s tim da rizik varira za različite predlagatelje. Posao osiguravatelja je procjena mogućnosti gubitka zbog pokrivenog rizika.

³⁵ Zakon o osiguranju, Narodne novine br. 30/2015, čl. 3.: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_03_30_611.html (20.08.2024)

- *Provjerava pozadinu podataka osiguranika*
Odgovornost je osiguravatelja osigurati da prihvaćeni prijedlozi za pokriće rizika ispunjavaju sva potrebna načela osiguranja te se stoga od osiguravatelja očekuje da prije prihvaćanja prijedloga osiguranja provjeri sva vlasnička potraživanja.
- *Daje ponudu na temelju informacija*
Od osiguravatelja se očekuje da prikupi sredstva od velikog broja predlagatelja koji bi mogli biti izloženi riziku. Osiguravatelj je odgovoran za raspodjelu sredstava svima onima koji su doprinostili procesu, a koji u budućnosti trpe gubitak. Osiguravatelj mora biti pošten i pravedan kada je u pitanju raspodjela fonda i naplaćivati veću premiju onima koji su skloniji potraživanju sredstava. Iz tog razloga osiguravatelj nudi ponudu prema procjeni rizika prijedloga osiguranika.
- *Daje detaljne informacije o polici*
Ugovor o osiguranju ima određena temeljna načela, a jedno od njih je takozvano načelo krajnje dobre vjere (lat. uberrimae fides). Temeljem tog načela i osiguravatelj i osiguranik moraju pružiti istinite i relevantne informacije koje su bitne za pravovaljani ugovor. Dok predlagatelj pruža sve relevantne informacije o riziku i rizičnom materijalu u obrascu prijedloga, osiguravatelj osiguraniku objavljuje detaljan ugovor.
- *Brine se o pokriću i potraživanjima nakon što je polica kupljena*
Osiguravatelj mora provjeriti sve dokumente vezane uz zahtjev i procijeniti opseg gubitka. Nakon što se utvrdi vrijednost gubitka, osiguravatelj mora brzo obraditi zahtjev kako bi oštećenu stranu oslobodio financijskog tereta.³⁶

Ugovaratelj osiguranja – „Ugovaratelj osiguranja je pravna ili fizička osoba koja s osigurateljem zaključi ugovor o osiguranju te plaća premiju osiguranja, ali ne mora nužno imati pravo na naknadu od osiguratelja (osigurninu). U većini ugovora o osiguranju ugovaratelj osiguranja i osiguranik su iste osobe.“³⁷ Ugovaraču osiguranja pri sklopljenom ugovoru pripadaju prava i dužnosti sve do nastupa osiguranog slučaja.

---

³⁶ Who is the Insurer and Insured?: <https://www.canarahsbclife.com/faqs/life-insurance/who-is-the-insurer-and-insured> (20.08.2024)

³⁷ Mali rječnik najčešćih pojmova u osiguranju: <https://www.mojeosiguranje.hr/mali-rjecnik-najcescih-pojmova-u-osiguranju-360> (20.08.2024)

Osiguranik – Osiguranik je osoba iz ugovora o osiguranju čija se imovina ili život osigurava i pripadaju mu prava iz ugovora o osiguranju. Najjednostavnije rečeno, osiguranik je ona osoba koja je pokrivena osiguranjem. Kad je u pitanju osiguranje imovine za vlastiti račun, tad su osiguranik i ugovaratelj osiguranja ista osoba. Kad se radi o osiguranju za tuđi račun, tada osiguranik može biti jedna ili više osoba.

„Kod osiguranja života osiguranik je osoba na čiji život se sklapa polica osiguranja a u slučaju kada ugovaratelj osiguranja i osiguranik nisu iste osobe, za sklapanje police koja se odnosi na slučaj smrti nekog trećeg potrebna je pisana suglasnost osiguranika.“³⁸

Korisnik osiguranja – Odnosi se na osobu koja u slučaju nastanka osiguranog slučaja ima pravo na naknadu od osiguravatelja sukladno sklopljenom ugovoru o osiguranju.³⁹

Korisnik osiguranja može biti fizička ili pravna osoba. Postoji i mogućnost da za isti osigurani slučaj postoji više korisnika koji dijele naknadu kada nastupi taj određeni osigurani slučaj.

Reosiguravatelj – Kako je već više puta spomenuto, preuzimanje rizika sa osiguranika na osiguravatelja također stvara rizik tom osiguravatelju. U brojnim slučajevima taj primarni osiguravatelj može preuzeti rizik smatrati prevelikim te može zatražiti zaštitu za vlastiti rizik (npr. u slučaju nastupanja većih katastrofalnih šteta) koji prelazi maksimalnu granicu pokrića koju može isplatiti. Taj način zaštite odvija se putem reosiguranja pri čemu neko drugo osiguravajuće društvo preuzme na sebe neke od rizika, a za to mu primarni osiguravatelj plaća premiju reosiguranja.

„Reosiguratelj je pravna osoba koja obavlja poslove reosiguranja. Poslove reosiguranja u Republici Hrvatskoj mogu obavljati društva za reosiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja su dobila dozvolu Agencije za obavljanje poslova reosiguranja, pri čemu pod poslovima reosiguranja podrazumijevamo sklapanje i ispunjavanje ugovora o reosiguranju kojima se višak rizika iznad samoprdržaja društva za osiguranje prenosi na društvo za reosiguranje.“⁴⁰ Reosiguranjem se ništa ne mijenja u ugovorenom odnosu između osiguravatelja i ugovaratelja osiguranja koji ne mora čak ni znati da je ugovor o reosiguranju sklopljen.

---

³⁸ Pojmovi u osiguranju: <https://www.grawe.hr/pitanja-i-pojmovi/> (22.08.2024)

³⁹ HUU, Čemu zapravo služi osiguranje?, str. 17:
https://huo.hr/upload_data/site_files/cemuzapravsluziosiguranjepdf_2016.pdf (22.08.2024)

⁴⁰ Rafaj, J. (2009) Tržište osiguranja, Zagreb: HANFA, str. 18:
https://www.hanfa.hr/getfile/39205/trziste_osiguranja.pdf (22.08.2024)

Uz gore navedene najznačajnije sudionike u poslovima osiguranja, također se u tom procesu pojavljuju i zastupnici u osiguranju, odnosno ovlaštene pravne osobe koje obavljaju poslove zastupanja određenog osiguravajućeg društva.

Uz zastupnike, postoje i posrednici u osiguranju koji djeluju kao poveznica između ugovaratelja osiguranja i osiguravatelja.

Obveze sudionika u poslovima osiguranja

Slika 6: Obveze ugovaratelja osiguranja i osiguravatelja

OBVEZE UGOVARATELJA OSIGURANJA	OBVEZE OSIGURATELJA
PRI SKLAPANJU UGOVORA O OSIGURANJU	
PRIJAVLJIVANJE ČINJENICA VAŽNIH ZA OCJENU RIZIKA	PRIHVAĆANJE PONUDE OSIGURANJA
PLAĆANJE PREMIJE OSIGURANJA	OBAVJEŠTAVANJE UGOVARATELJA/OSIGURANIKA O UVJETIMA OSIGURANJA
ZA VRIJEME TRAJANJA OSIGURANJA	
PLAĆANJE PREMIJE OSIGURANJA	STVARANJE PRIČUVA OSIGURANJA
OBAVJEŠTAVANJE OSIGURAVATELJA O PROMJENAMA RIZIKA	PROVOĐENJE MJERA PREVENCIJE
MJERE PREVENCIJE	RADNJE VEZANE UZ POLICU OSIGURANJA
KAD NASTUPI OSIGURANI SLUČAJ	
PRIJAVA ŠTETE	ISPLATA OSIGURNINE
PROVOĐENJE MJERA SMANJIVANJA NASTALE ŠTETE ODNOSNO SPRJEČAVANJA POVEĆANJA ŠTETE	POKRIĆE TROŠKOVA SPAŠAVANJA

Izvor: Rafaj, J. (2009) Tržište osiguranja, Zagreb: HANFA, str. 12:
https://www.hanfa.hr/getfile/39205/trziste_osiguranja.pdf (23.08.2024)

Kao i kod svakog ugovora, i u ugovoru o osiguranju postoje obveze kojih se trebaju pridržavati svi sudionici tog ugovora. Prema slici br. 6 koja prikazuje obveze ugovaratelja osiguranja i osiguravatelja, vidljivo je kako obje strane imaju određene obveze koje vrijede pri sklapanju ugovora, za vrijeme trajanja osiguranja te u slučaju nastupanja osiguranog slučaja.

Obveze osiguravatelja

Prihvatanjem ponude osiguranja, a prije stupanja u ugovorni odnos, najvažnija obveza osiguravajućeg društva je obveza detaljnog informiranja ugovaratelja osiguranja s pravima i obvezama iz ugovora o osiguranju te detaljima odabranog proizvoda osiguranja.

To obuhvaća informiranje ugovaratelja osiguranja o sljedećim stavkama:

- Informiranje o općim uvjetima osiguranja u kojima se navodi što je pokriveno, a što nije pokriveno osiguranjem, koliki je maksimalan iznos koji će osiguravatelj isplatiti u slučaju štete, koji su specifični uvjeti za odabranu vrstu osiguranja, koje su obveze osiguranika i osiguravatelja itd.
- Informiranje o načinu plaćanja i visini premije (novčani iznos koji ugovaratelj plaća osiguravatelju temeljem ugovora o osiguranju)
- Informiranje o vrsti i visini franšize ako je i ona dio ugovora . „Franšiza je sudjelovanje osigurane osobe u šteti, i to u unaprijed definiranom iznosu. U slučaju da je ugovorom o osiguranju predviđena franšiza, osiguranik određeni iznos štete snosi sam.“⁴¹
- Informiranje o trajanju osiguranja, odnosno vremenskom periodu važenja ugovora
- Informiranje o rokovima i načinima na koji se može raskinuti ugovor
- Informiranje o načinima podnošenja pritužbi, postupcima izvansudskog rješavanja sporova itd.
- Informiranje o svim ostalim bitnim informacijama koje vrijede za određeni proizvod osiguranja itd.

Nakon što je ugovor sklopljen, osiguravatelj ugovaratelju osiguranja izdaje policu osiguranja koja predstavlja pisanu ispravu o sklopljenom ugovoru o osiguranju i u njoj su definirani svi detalji osiguranja.

---

⁴¹ Zaštita potrošača u području osiguranja: <https://www.hanfa.hr/potrosaci/financijske-usluge/osiguranje/zastita-potrosaca-u-podrucju-osiguranja/> (23.08.2024)

„Ukoliko dođe do promjene podataka osiguravajućeg društva (ime tvrtke, sjedište, organizacijska struktura, i sl.) za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju, osiguravajuće društvo dužno je ugovaratelja obavijestiti o promjeni. Osiguravajuće društvo je također dužno jednom godišnje obavijestiti ugovaratelja osiguranja o sudjelovanju u dobiti.“⁴²

Tijekom trajanja osiguranja obveze osiguravajućeg društva su i:

- Stvaranje pričuva osiguranja kako bi osigurali da imaju dovoljno sredstava za isplatu budućih potraživanja.
- Savjetovanje i pomoć osiguranicima u provođenju mjera prevencije koje smanjuju rizik od šteta, poput instalacije sigurnosnih sustava ili redovitog održavanja imovine.
- Radnje vezane uz policu osiguranja koje uključuju ažuriranje podataka, obnavljanje policia, plaćanje premija i prijavu šteta.

„Obveza osiguravatelja kad nastupi osigurani slučaj je isplata osigurnine, naknada troškova prouzročenih pokušajem da se otkloni neposredna opasnost nastupa osiguranog slučaja i ograniče njegove posljedice, naknada troškova spašavanja.“⁴³

Obveze ugovaratelja osiguranja

- U trenutku sklapanja ugovora o osiguranju ugovaratelj osiguranja je dužan pružiti točne i relevantne informacije koje osiguravatelju omogućuju pravilnu procjenu rizika (npr. podaci o imovini, zdravstvenom stanju itd.). Također je dužan platiti premiju osiguranja prema dogovorenim uvjetima.
- Za vrijeme trajanja osiguranja također je dužan redovito plaćati premiju osiguranja te obavještavati osiguravatelja o svakoj promjeni koja može utjecati na rizik pokriven osiguranjem. Uz to, dužan je poduzimati mjere kojima se može spriječiti nastanak štete ili smanjiti rizik od nastanka štete (npr. redovitim održavanjem imovine,...)
- Kada nastupi osigurani slučaj dužan je obavijestiti osiguravatelja o nastaloj šteti čim za nju sazna kao i poduzeti sve razumne mjere kako bi se smanjila već nastala šteta i spriječilo daljnje povećanje štete.

---

⁴² Vrste osiguranja: <https://gov.hr/hr/vrste-osiguranja/1498> (25.08.2024)

⁴³ Pojmovi u osiguranju: <https://www.grawe.hr/pitanja-i-pojmovi/> (25.08.2024)

Prava ugovaratelja osiguranja

Prava ugovaratelja osiguranja predstavljaju skup zakonskih odredbi koje štite njegove interese kao kupca osiguranja. Svrha tih prava je osigurati da ugovori o osiguranju budu jasni, transparentni i da se osiguravatelji pridržavaju svojih obveza.

Ugovaratelj osiguranja ima sljedeća prava:

- *Pravo na jasne i točne informacije o osiguranju* – primjerice informacije o:
  - Vrsti osiguranja
  - Opsegu pokrivenosti
  - Visini premije
  - Izuzećima i ograničenjima
  - Postupcima u slučaju štete
- *Pravo na odustajanje od ugovora:* U roku od 14 dana od potpisivanja ugovora ugovaratelj osiguranja ima pravo odustati bez navođenja razloga odustajanja.
- *Pravo na naknadu štete:* Kod nastupa osiguranog događaja, ugovaratelj ima pravo na naknadu štete dogovorenu uvjetima ugovora.
- *Pravo na žalbu:* U slučaju povrijeđenih prava, može se podnijeti žalbu osiguravatelju, kao i Hrvatskom uredu za osiguranje.
- *Pravo na zaštitu osobnih podataka:* Osobni podaci čuvaju se sukladno važećim propisima o zaštiti osobnih podataka.

Kako bi lakše zaštitio svoja prava, ugovaratelj osiguranja prije potpisivanja ugovora dužan je pažljivo pročitati sve uvjete i odredbe ugovora, a nakon sklapanja ugovora čuvati sve dokumente vezane uz taj ugovor. U slučaju nastanka štete, treba odmah obavijestiti osiguravatelja i pridržavati se njegovih uputa.

Ukoliko postoji problem s osiguravateljem, moguće se obratiti odvjetniku specijaliziranom za osiguranje ili udrugama za zaštitu potrošača koje pružaju besplatnu pomoć i savjete.

Pomoć je također moguće zatražiti i od Hrvatskog ureda za osiguranje (HUO). HUO je nadzorno tijelo koje se brine o zaštiti prava potrošača u osiguranju. Na njihovim stranicama mogu se pronaći korisne informacije te ih se može kontaktirati u slučaju problema.

4.3. Životni vijek proizvoda osiguranja

Proizvod osiguranja, kao i svaki drugi proizvod ima svoj životni vijek tijekom kojeg je društvo za osiguranje odgovorno za pošteno postupanje prema potrošačima te je dužno neprestano pratiti, nadgledati i procjenjivati proizvod osiguranja do trenutka ispunjenja svih obveza iz sklopljenog ugovora. Sustav nadgledanja proizvoda i upravljanja ima veliku ulogu u cjelokupnom procesu jer mora osigurati da proizvod udovoljava potrebama ciljanog tržišta i da je profitabilan za osiguravajuće društvo, a na način da se prava potrošača maksimalno zaštite.

Životni vijek proizvoda osiguranja obuhvaća sljedeće korake:

- Izrada proizvoda
- Odobrenje proizvoda
- Marketing i distribucija proizvoda
- Prodaja, odnosno sklapanje ugovora o osiguranju
- Upravljanje i nadgledanje proizvoda nakon prodaje
- Rješavanje zahtjeva, pritužbi i prigovora

Izrada proizvoda

Prije nego što se krene u postupak izrade proizvoda osiguranja koji označava početak životnog vijeka tog proizvoda, bitna stavka je istraživanje i analiza tržišta i potreba potencijalnih klijenata kako bi se identificirali potrošači koji nisu ili jesu prikladni za taj proizvod. To se može postići proučavanjem već postojećih proizvoda koji su na tržištu kako bi se ustanovili određeni nedostaci koje bi novi proizvod mogao popuniti. Također se može uz pomoć anketa ili fokus grupa dobiti direktnu povratnu informaciju od samih potrošača o tome što žele i očekuju od proizvoda.

U skladu s tim pokreće se izrada proizvoda gdje se određuje ciljano tržište i vrsta rizika koji će proizvod pokrivati, utvrđuju se osnovni i posebni uvjeti osiguranja koji definiraju određena pravila i ograničenja te prava i obveze stranki uključenih u ugovor.

U ovoj fazi određuje se trajanje osiguranja i visina premije osiguranja na temelju procjene rizika vjerojatnosti i visine potencijalnih šteta koje bi proizvod mogao pokriti. Određuju se i sami troškovi kreiranja proizvoda, naknade posrednicima i očekivani troškovi isplata.

Kreiraju se određeni informativni materijali te se provodi edukacija djelatnika o karakteristikama novog proizvoda. Prilikom utvrđivanja svih navedenih elemenata vodi se posebna briga o tome da proizvod bude u potpunosti usklađen sa važećim zakonskim propisima.

„Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (EIOPA) je dana 11. prosinca 2017. objavilo obrazac dokumenta s informacijama o proizvodu osiguranja (IPID) koji se može uređivati.“⁴⁴ Taj dokument dostupan je ugovaratelju osiguranja prije sklapanja ugovora o osiguranju te se također kreira tijekom faze izrade proizvoda osiguranja.

Slika 7: Dokument s informacijama o proizvodu osiguranja

Xxxxx osiguranje
Dokument s informacijama o proizvodu osiguranja

Društvo: <Naziv> Osiguravajuće društvo   Proizvod: <Naziv> Polica

[Izjava o tome da se sve predugovorne i ugovorne informacije o proizvodu nalaze u drugim dokumentima]

Vrsta osiguranja

[opis osiguranja]

Pokriće osiguranja

- ✓ Xxxxx
- ✓ Xxxxx
- ✓ Xxxxx
- ✓ Xxxxx
- ✓ Xxxxx
- ✓ Xxxxx
- ✓ Xxxxx
- ✓ Xxxxx
- ✓ Xxxxx
- ✓ Xxxxx
- ✓ Xxxxx
- ✓ Xxxxx
- ✓ Xxxxx
- ✓ Xxxxx
- ✓ Xxxxx

Što nije pokriveno osiguranjem

- ✗ Xxxxx
- ✗ Xxxxx
- ✗ Xxxxx
- ✗ Xxxxx
- ✗ Xxxxx

Ograničenja pokrća

- ! Xxxxx
- ! Xxxxx
- ! Xxxxx
- ! Xxxxx
- ! Xxxxx

Zemljopisni opseg osiguranja

- ✓ Xxxxx

Obveze osiguranika

- Xxxxx
- Xxxxx
- Xxxxx
- Xxxxx

Kada i kako platiti osiguranje

Datum početka i završetka pokrća

Xxxxx

Raskid ugovora

Xxxxx

Izvor: Provedbena uredba komisije (EU) 2017/1469 od 11. kolovoza 2017. o utvrđivanju standardiziranog formata dokumenta s informacijama o proizvodu osiguranja: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017R1469&from=EL> (26.08.2024)

⁴⁴ HANFA, Smjernice za obavljanje poslova osiguranja, 2020, str. 5.: <https://www.hanfa.hr/media/xqpphfb5/1-smjernice-za-obavljanje-poslova-osiguranja.pdf> (26.08.2024)

Odobrenje proizvoda osiguranja

Faza unutar koje sustav unutarnje kontrole podvrgava novi proizvod internoj reviziji kako bi se osiguralo da udovoljava internim standardima i da je prikladan za ciljano tržište te da je u skladu sa postojećim zakonima. Ukoliko su potrebne, provode se korektivne mjere za proizvode koji se ustanove kao štetni za osiguranika. Ukoliko se ustanovi da je postupak izrade pravilno i adekvatno proveden, uprava društva daje konačno odobrenje za lansiranje proizvoda na tržište.

Marketing i distribucija proizvoda

Provođenje raznih promidžbenih kampanja kako bi se potencijalne klijehte informiralo o novom proizvodu i potaknulo ih na interes za kupnju proizvoda. Tijekom te faze odabiru se najprikladniji distribucijski kanali, bilo da su to posrednici, agencije, direktna prodaja, Internet itd. Bitno je da distributer posjeduje kompetencije za razumijevanje karakteristika proizvoda kako bi potrošačima pružio što točnije i jasnije informacije o proizvodu ukoliko se odluče na sklapanje ugovora.

Prodaja - sklapanje ugovora o osiguranju

O ovoj fazi je bilo riječi u dijelu rada koji je detaljno definirao ugovor o osiguranju.

Upravljanje i nadgledanje proizvoda nakon prodaje

Nakon prodaje provode se redovite analize podataka o prodaji i isplatama naknada. Prate se svi događaji koji bi mogli utjecati na potencijalni rizik ciljanog tržišta zbog procjene da li je prodani proizvod i dalje prikladan tom tržištu. Kroz redovito informiranje i komunikaciju s osiguranicima i na temelju njihovih povratnih informacija, rade se prilagodbe proizvoda i usavršavanja.

Rješavanje zahtjeva, pritužbi i prigovora

U ovoj fazi se evidentira svaki zahtjev, pritužba ili prigovor nakon čega se utvrđuju činjenice i provjeravaju svi bitni dokumenti vezani za ugovor te se teži brzom i učinkovitim rješavanju bilo kakvih problema koji su nastali i izazvali nezadovoljstvo klijenta. U skladu s uvjetima ugovora, poduzimaju se konkretne mjere za rješavanje problema te se klijenta redovito obavještava o rezultatima poduzetih mjera i informira o daljnjim postupcima. Na temelju identificiranih uzroka problema, poduzimaju se korektivne mjere kako se u budućnosti ne bi ponavljale takve situacije i kako bi se očuvalo zadovoljstvo klijenata.

5. ANALIZA PROIZVODA OSIGURANJA ZA FIZIČKE OSOBE

5.1. Osiguranje fizičkih osoba

Osiguranje fizičkih osoba odnosi se na zaštitu pojedinaca i njihovih najbližih od različitih rizika od nastanka štete ili bilo kakvih gubitaka sklapanjem ugovora kojim osiguravajuće društvo preuzima na sebe taj rizik. Osiguravajuće društvo za to fizičkoj osobi koja sklapa ugovor naplaćuje naknadu, odnosno premiju osiguranja, a zauzvrat se obvezuje da će toj osobi do određene svote osigurnine nadoknaditi gubitke koji mogu biti vezani uz zdravlje, imovinu i sigurnost.

Prilikom odabira osiguranja važno je da je osiguranik svjestan koji su rizici koje želi osigurati, pritom vodeći brigu o životnim okolnostima i standardu, zdravstvenoj situaciji, obiteljskoj situaciji, aktualnim zbivanjima koja predstavljaju prijetnju imovini i zdravlju, kao i potencijalnim nepredvidivim rizicima.

Postoje različiti segmenti potrošača osiguranja prema kojima se mogu pratiti određeni trendovi pri izboru osiguranja. Neki od segmenata su dob osiguranika, spol, prihodi, zanimanje, kulturni faktori itd. Važna je i uloga financijske pismenosti pri odabiru osiguranja, kao i nekakva prethodna iskustva s osiguranjima, psihološki aspekti i percepcija rizika. Pojedinci različito percipiraju rizike te se sukladno tome vode i pri odabiru odgovarajućih proizvoda osiguranja.

Percepcija rizika kod mlađih potrošača prema istraživanju američkog Društva aktuara (SOA):⁴⁵

- Oni koji su neskloni riziku vjerojatnije će tražiti da osiguranje bude pristupačnije te će cijenu staviti ispred ostalih razmatranja prilikom kupnje osiguranja. Oni koji su svjesniji rizika vjerojatnije će imati visoko povjerenje u osiguravajuće kuće.
- Mlađi potrošači najviše su zabrinuti zbog mogućnosti da dožive automobilsku nesreću te se najčešće odlučuju na automobilsko i zdravstveno osiguranje
- Većina mladih potrošača smatra da osiguranje igra pozitivnu ulogu u njihovim životima.
- Pandemiya COVID-19 dovela je do veće potražnje za zdravstvenim osiguranjem (78%), osiguranjem doma (60%) i auto osiguranjem (51%).

---

⁴⁵ Perceptions of Younger Generations on Risk and Insurance:

<https://www.soa.org/498900/globalassets/assets/files/resources/research-report/2023/young-gen-private-ins.pdf>
(30.08.2024)

Obitelji s djecom najčešće se odlučuju za osiguranja imovine (nekretnine) i životna osiguranja iz zabrinutosti za budućnost svoje djece. Starije osobe se najčešće opredjeljuju za zdravstveno osiguranje zbog veće i češće zabrinutosti zdravstvenim stanjem.

5.2. Najčešće vrste osiguranja za fizičke osobe

Što se tiče tržišta osiguranja RH, prema statističkim podacima godišnjeg izvješća o tržištu osiguranja za 2023., a koji su prikazani kroz rad prilikom obrade tematike vrste osiguranja, vidljiv je trend povećanja broja polica osiguranja u kategoriji neživotnih osiguranja dok se u kategoriji životnih osiguranja bilježi blagi pad u odnosu na 2022. godinu. Premda se statistički podaci odnose na sveukupno tržište osiguranja koje uključuje i pravne i fizičke osobe, svejedno se iz njih da iščitati koje vrste osiguranja su bile najznačajnije za fizičke osobe.

Ukupni broj polica osiguranja u 2023. iznosio je 13.267.550. Od toga najveći udio bilježe:

- Osiguranje od automobilske odgovornosti (3.645.684 polica osiguranja)
- Osiguranje od nezgode (3.081.695 polica osiguranja)
- Osiguranje pomoći, odnosno asistencija (1.162.498 polica osiguranja)
- Osiguranje cestovnih vozila (850.235 polica osiguranja)
- Ostala osiguranja imovine (835.834 polica osiguranja)
- Osiguranje od požara i elementarnih šteta (812.777 polica osiguranja)
- Životna osiguranja (756.666 polica osiguranja)
- Zdravstveno osiguranje (610.905 polica osiguranja)
- Dopunska osiguranja uz osiguranje života (523.392 police osiguranja)

Pregled obuhvaća vrste iz poslova osiguranja za koje se plaća premija, tako da svakako treba dodatno navesti kako je uz navedene vrste, najčešći tip osiguranja mirovinsko osiguranje koje je vrsta socijalnog osiguranja.

„Može se zaključiti da pojedinci – fizičke osobe sklapaju ona osiguranja koja su obvezna ili ona na koja su prisiljeni, zatim ona kod kojih očekuju da se može pojaviti veća šteta koju sami neće moći sanirati, te na kraju ona koja im jamče udobniju i sigurniju starost i kvalitetniju zdravstvenu zaštitu.“⁴⁶

---

⁴⁶ Klasić, K. (2003) Utjecaj psihologije pojedinca na izbor vrsta osiguranja. Ekonomski pregled, vol. 54, br. 7-8, str. 595-620. Preuzeto sa: <https://hrcak.srce.hr/25484> (30.08.2024)

Prema navedenim statističkim podacima, može se i nakon 20 godina primijeniti iznad citirani tekst iz znanstvenog članka iz 2003. godine o psihologiji odabira vrste osiguranja.

Grafikon 2: Broj društava za osiguranje i reosiguranje u 2023.

Izvor: HUU: Ključne informacije o tržištu osiguranja u RH 2023., str. 18:
https://huo.hr/upload_data/site_files/kljucne-informacije-2023.pdf (30.08.2024.)

Popis osiguravajućih društava dostupan na web stranici HANFA-e:⁴⁷

1. Adriatic osiguranje d.d. (neživot)
2. Agram Life osiguranje d.d. (život)
3. Allianz Hrvatska d.d. (složeno - život i neživot)
4. Croatia osiguranje d.d. (složeno - život i neživot)
5. Euroherc osiguranje d.d. (neživot)
6. Generali osiguranje d.d. (složeno - život i neživot)
7. GRAWE osiguranje d.d. (složeno - život i neživot)
8. Groupama osiguranje d.d. (život)
9. HOK osiguranje d.d. (neživot)
10. Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. (neživot)
11. Merkur osiguranje d.d. (složeno - život i neživot)
12. Triglav osiguranje d.d. (složeno - život i neživot)
13. UNIQA osiguranje d.d. (složeno - život i neživot)
14. Wiener osiguranje Vienna Insurance Group d.d. (složeno - život i neživot)

⁴⁷ Društva za osiguranje i reosiguranje: <https://www.hanfa.hr/registri/trziste-osiguranja/drustva-za-osiguranje-i-reosiguranje/> (30.08.2024)

5.3. Proizvodi osiguranja u funkciji zaštite zdravlja

Zaštita zdravlja pojedinca odvija se kroz **zdravstveno osiguranje** koje pokriva troškove zdravstvene zaštite. Zdravstveno osiguranje, pripada istovremeno skupini neživotnih i socijalnih osiguranja. Unutar socijalnih osiguranja djeluje obvezno zdravstveno osiguranje koje provodi HZZO, o čemu je bilo govora u prethodnom dijelu rada.

Fizičke osobe, uz obvezno zdravstveno osiguranje, mogu dobrovoljno ugovoriti dopunsko, dodatno ili privatno osiguranje kako bi se dodatno zaštitili i izbjegli plaćanje drastično povećanih participacija za preglede. Dopunsko osiguranje jamči pokriće dijela troškova do pune cijene usluga iz obveznog ZO, dok dodatno jamči veći opseg prava i viši standard usluga.

Dok proizvod dopunskog osiguranja nudi i HZZO po cijeni od 9,29 eura mjesečno za sve dobne skupine, osiguravajuća društva također nude proizvod dopunskog osiguranja čija cijena varira ovisno o dobi osiguranika i time su povoljnija za mlađu skupinu osiguranika. Što se tiče proizvoda dodatnog i privatnog osiguranja, njih nude samo osiguravajuća društva.

U nastavku će se analizirati ponuda proizvoda dopunskog i dodatnog osiguranja kod UNIQA osiguravajućeg društva. Detaljniji uvjeti proizvoda ovih osiguranja mogu se naći u dokumentu s informacijama o proizvodu osiguranja na njihovoj web stranici.

UNIQA dopunsko zdravstveno osiguranje – u ponudi ima 2 proizvodna paketa:⁴⁸

- **Dopunsko A** - Pokriva troškove participacije za liječničke preglede, dijagnostičke pretrage ili bolničko liječenje te osnovnu A listu lijekova. Ukupna godišnja premija (sa ostvarenih 5% popusta) za osiguranika rođenog 1994. iznosi 79,85 EUR (odjednom ili na rate). Osiguranje traje dok osiguranik ne zatraži prekid. Otkazni rok je 3 mjeseca.
- **Dopunsko A+B** – Uz sva pokrića iz paketa Dopunsko A, ovaj paket nudi i pokriće troškova doplata za lijekove s dopunske B liste lijekova do godišnjeg iznosa 200 eura. Ukupna godišnja premija (sa ostvarenih 5% popusta) za osiguranika rođenog 1994. iznosi 113,95 EUR (odjednom ili na rate). Osiguranje traje dok osiguranik ne zatraži prekid. Otkazni rok je 3 mjeseca.

---

⁴⁸ Dopunsko zdravstveno osiguranje: <https://www.uniqa.hr/fizicke-osobe/imovina-osobe/zdravstveno-osiguranje/dopunsko-zdravstveno-osiguranje/299> (31.08.2024)

Što nije pokriveno UNIQA dopunskim osiguranjem: Sudjelovanje u troškovima zdravstvene zaštite koja nisu nastala na temelju prava osiguranika iz obveznog zdravstvenog osiguranja te troškovi zdravstvene zaštite koji su nastali prije početka osiguranja.

UNIQA dodatno zdravstveno osiguranje – U ponudi je 5 proizvodna paketa s različitim opsegom uključenih usluga čiji je raspon cijena povezan s dobnom skupinom i zdravstvenim stanjem osiguranika. Ukupna godišnja premija se plaća odjednom ili na rate.⁴⁹

- **Paket Comfort** – Uključuje specijalističke preglede i dijagnostičke postupke. Ukupna premija za osiguranika rođenog 1994. kreće se od 196,00 EUR godišnje.
- **Paket Optimal** – Uključuje usluge iz paketa Comfort, sistematske preglede u mreži njihovih partnerskih zdravstvenih ustanova te preventivne preglede i dijagnostičke postupke iz područja ginekologije i urologije. Ukupna premija za osiguranika rođenog 1994. kreće se od 242,00 EUR godišnje.
- **Paket Exclusiv** – Uključuje usluge iz paketa Optimal, male operacijske zahvate, fizikalnu terapiju, kontrolne preglede i UZV za trudnice. Ukupna premija za osiguranika rođenog 1994. kreće se od 322,00 EUR godišnje.
- **Paket Kid** – Uključuje specijalističke preglede, dijagnostičke postupke, pregled ortopeda, ultrazvuk kukova, pokretni laboratorij, ortopedska i druga medicinska pomagala, stomatološke usluge. Ukupna premija za osiguranika kategorije paketa Kid kreće se od 286,00 EUR godišnje.
- **Paket Teen** - Uključuje specijalističke preglede, dijagnostičke postupke, pokretni laboratorij, ortopedska i druga medicinska pomagala, stomatološke usluge. Ukupna premija za osiguranika kategorije paketa Teen kreće se od 190,00 EUR godišnje.

Neke od usluga koje nisu pokrivena UNIQA dodatnim osiguranjem: Liječenja koja su počela prije početka osiguranja, kozmetički tretmani i estetski zahvati, kućne njege te mjere gerijatrije, rehabilitacije i terapijske pedagogije, implantacije zubi, troškovi liječenja zbog konzumiranja alkohola ili droga, pregledi, postupci vezani uz neplodnost i planiranja trudnoće, liječenja nastala zbog pokušaja samoubojstva i samoozljeđivanja, liječenja uzrokovana ratom i sličnim događanjima, stradanja u potresu, posljedice ionizirajućih zračenja itd. Cjelokupan popis je naveden u dokumentu s informacijama o proizvodu osiguranja na njihovoj web stranici.

---

⁴⁹ Dodatno zdravstveno osiguranje: <https://www.uniqa.hr/fizicke-osobe/imovina-osobe/zdravstveno-osiguranje/dodatno-zdravstveno-osiguranje/282> (31.08.2024)

Tablica 1: Pokrića po pojedinom paketu individualnog ili grupnog osiguranja:

	Comfort	Optimal	Exclusiv	Kid	Teen
Specijalistički pregledi na medicinsku indikaciju	200,00 EUR	200,00 EUR	300,00 EUR	300,00 EUR	300,00 EUR
Dijagnostički postupci na medicinsku indikaciju	400,00 EUR (CT, MSCT i MR nisu u pokriću)	400,00 EUR	400,00 EUR	400,00 EUR	400,00 EUR
Ortopedska i dr. pomagala na medicinsku indikaciju				150,00 EUR	150,00 EUR
Stomatološke usluge na medicinsku indikaciju				150,00 EUR	150,00 EUR
Fizikalna terapija na medicinsku indikaciju			400,00 EUR		
Mali operacijski zahvati na medicinsku indikaciju			700,00 EUR		
Osnovni sistematski pregledi		1 u 2 godine	1 u 2 godine		
Specijalistika i dijagnostika 50% preko limita	DA	DA	DA	DA	DA
Unutar godišnjeg limita specijalistike i dijagnostike:					
Preventivni ginekološki pregled (pregled spec. ginekologa + ginekološki UZV + Papa razmaz)	1 godišnje	1 godišnje	1 godišnje		
Preventivni UZV dojke (za osobe starije od 30 godina)	1 u 2 godine	1 u 2 godine	1 u 2 godine		
Preventivni PSA	1 godišnje	1 godišnje	1 godišnje		
Preventivni UZV prostate (za osobe starije od 30 godina)	1 u 2 godine	1 u 2 godine	1 u 2 godine		
Preventivni UZV kukova + specijalistički pregled ortopeda				2 godišnje	
Trudnoća – specijalistički pregled ginekologa + UZV (1x 4D UZV, ostalo 2D/3D)			4 x za vrijeme trajanja trudnoće		

Izvor: Uvjeti dodatnog zdravstvenog osiguranja, str. 4.:

https://www.uniq.hr/shop/polica/DZO2024/DZO_posebni.pdf (31.08.2024)

5.4. Proizvodi osiguranja u funkciji zaštite imovine fizičkih osoba

Pod zaštitom imovine fizičkih osoba podrazumijeva se zaštita njihovih pokretnina i nekretnina od potencijalnih rizika koje mogu uzrokovati goleme štete.

„Svrha sklapanja ugovora o osiguranju imovine je osiguravanje naknade za štetu koja se dogodi na imovini osiguranika zbog nastupanja osiguranog slučaja. Pritom se ističe jedno od temeljnih načela imovinskih osiguranja, a to je odštetno načelo prema kojem iznos osigurnine ne može biti veći od štete koju je osiguranik pretrpio nastupanjem osiguranog slučaja. Dakle, iznos osigurnine ne može biti veći od stvarno pretrpljene štete, tj. gubitka koji je nastao nastupom osiguranog slučaja. Izmakli dobitak će se pri utvrđivanju visine štete uzeti u obzir samo ako je to ugovoreno.“⁵⁰

⁵⁰ Osiguranje imovine: <https://www.iusinfo.hr/aktualno/u-sredistu/osiguranje-imovine-kroz-odredbe-zakona-o-obveznim-odnosima-42517#:~:text=Osiguranje%20je%20gospodarska%20djelatnost%20kojom%20se> (01.09.2024)

„Kada je vrijednost osigurane stvari u trenutku nastupanja osiguranog slučaja veća od osigurane svote dolazi do podosiguranja. Ukoliko razlika između vrijednosti osigurane stvari i osigurane svote nije značajna za utvrđivanje iznosa osigurnine, osiguratelj je dužan isplatiti potpunu osigurninu. U protivnom se osigurnina smanjuje razmjerno vrijednosti osigurane stvari u trenutku nastupanja osiguranog slučaja.

Nadosiguranje je slučaj suprotan podosiguranju, odnosno nastaje u slučaju kada je osigurana svota veća od stvarne vrijednosti osiguranog predmeta. Ukoliko je do nadosiguranja došlo za trajanja ugovora o osiguranju, svaka ugovorna strana ima pravo na odgovarajuće sniženje osiguranog iznosa, odnosno premije, počevši od dana kada je svoj zahtjev za sniženje priopćila drugoj strani. U slučaju da je nadosiguranje sklopljeno s ciljem prijevare, druga ugovorna strana može zahtijevati poništenje takvog ugovora o osiguranju.“⁵¹

5.4.1. Zaštita pokretnina

Kada govorimo o pokretninama i njihovom osiguranju, najčešće su to osiguranja od automobilske odgovornosti (AO), osiguranja cestovnih vozila – kasko i osiguranja plovila. U ovom dijelu, kao i kod zdravstvenog osiguranja, analizirat će se proizvodi osiguranja na primjeru UNIQA osiguranja, s naglaskom na osiguranja od AO i kasko osiguranja cestovnih motornih vozila kao najčešće ugovaranim osiguranjima u kategoriji zaštite pokretnina.

Osiguranje od AO i kasko osiguranja moguće je ugovoriti online putem (unosom registracije vozila, odabirom dodatnih pokrića te uplatom iznosa nakon kojeg polica stiže na e-mail adresu).

Dodatna pokrića koja se mogu ugovoriti: Osiguranje osoba od nesretnog slučaja za vrijeme upravljanja i vožnje motornim vozilom, osiguranje troškova pravne zaštite, osiguranje guma od oštećenja koja nisu nastala u prometnoj nezgodi, osiguranje troškova najma vozila, osiguranje loma stakla, osiguranje sudara sa životinjama te pomoć na cesti.

O značajkama i definiciji osiguranja od automobilske odgovornosti bilo je govora u dijelu rada o neživotnim osiguranjima. Riječ je o najzastupljenijem proizvodu osiguranja na tržištu RH prema posljednjim izvješćima te je sklapanje ugovora o osiguranju od AO zakonska obveza.

---

⁵¹ Rafaj, J. (2009) Tržište osiguranja, Zagreb: HANFA, str. 32.:
https://www.hanfa.hr/getfile/39205/trziste_osiguranja.pdf (01.09.2024)

Velika većina vlasnika cestovnih vozila uz obvezno osiguranje o AO ugovara i dobrovoljno kasko osiguranje kojim se za razliku od osiguranja od automobilske odgovornosti, od štete osigurava vozilo osiguranika (automobil, motocikle, priključna vozila itd.)

UNIQA osiguranje od automobilske odgovornosti - pokriva odgovornost prema trećim osobama za štete uzrokovane uporabom vozila osiguranika u zemlji i inozemstvu.

Pokrića osiguranja od AO: Pokriće za štete nastale trećim osobama uporabom vozila osiguranika zbog smrti, tjelesne ozljede, narušavanja zdravlja, uništenja ili oštećenja stvari. Pokrivene su štete nastale od vozila koja se kreću javnim cestama i ostalim površinama na kojima se odvija promet, a koja podliježu obvezi registracije i moraju imati prometnu dozvolu. Pokrivene su štete nastale od vučnog vozila kao i štete nastale od priključnog vozila.

Osiguranjem nisu pokrivena šteta na stvarima koje je vlasnik vozila, kojim je prouzročena šteta, preuzeo radi prijevoza, a nalazile su se u vozilu ili na vozilu kojim je prouzročena šteta.

Najniže osigurane svote: Određene su zakonskim propisom. U slučaju štete zbog smrti, tjelesne ozljede i oštećenja zdravlja do iznosa 6.450.000 EUR po štetnom događaju bez obzira na broj oštećenika, a u slučaju uništenja ili oštećenja stvari do iznosa od 1.300.000 EUR po štetnom događaju bez obzira na broj oštećenika.

UNIQA kasko osiguranje cestovnih motornih vozila – nudi potpunu zaštitu vozila s ukupnom, od strane proizvođača ugrađenom i isporučenom opremom prilikom prodaje vozila.

Pokrića kasko osiguranja: Prometna nesreća, oštećenje parkiranog vozila nastalog u kontaktu s nepoznatim vozilom, pad i/ili udar letjelice, oluja, tuča, grom, poplava i bujica, snježna lavina, slijeganje, klizenje i odron zemljišta, požar, eksplozija, krađa, razbojništvo, vandalizam, pad ili udarac predmeta, lom stakla, svjetla, zrcala, štete koje na osiguranom vozilu uzrokuju životinje, manifestacije i demonstracija.

Osiguranjem naprimjer nisu pokrivena ponašanja koja predstavljaju gubitak prava iz osiguranja (npr. upravljanje vozilom bez odgovarajuće vozačke dozvole, pod utjecajem alkohola i narkotika, prouzročenje štete namjerno ili prijevarom, ostvarenje rizika krađe dok vozilo nije zaključano ili je krađa olakšana na drugi način).

5.4.2. Zaštita nekretnina

Zaštita nekretnina fizičkih osoba (stanovi, kuće, apartmani...) moguća je ugovaranjem **osiguranja nekretnina** kojim se osoba financijski zaštićuje od golemih troškova koji mogu proizaći iz nastanka štete koja je vezana uz tu nekretninu.

Kod osiguranja nekretnina razlikuju se:

- *osiguranje građevinskog dijela* – Osiguranje u slučaju uništenja ili oštećenja od npr. požara, oluja i sličnih rizika za sve dijelove nekretnine: temelje i podrumске zidove, ugrađene instalacije i svu ugrađenu opremu (npr. za centralno grijanje).
- *osiguranje kućanstva* – Osiguranje u slučaju uništenja ili oštećenja od npr. požara, provalnih krađa i sličnih rizika za sve stvari (pokretnine u objektu) koje služe za uređenje i opremu stana, osobnu uporabu i potrošnju, umjetničke predmete, dragocjenosti i slično.

Kao primjer za analizu proizvoda zaštite nekretnina uzet će se UNIQA osiguranje nekretnina.

„UNIQA osiguranje nekretnina – Ovo osiguranje pokriva štete na građevinskom dijelu nekretnine ili na stvarima kućanstva (pokretnine u objektu), ovisno o tome što je ugovoreno. Pokrivene su štete do iznosa osiguranja određenog po m² korisne površine stambenog objekta (predmeta osiguranja) ako nije ugovoreno drugačije.

Što nije pokriveno osiguranjem: sve štete koje je ugovaratelj osiguranja, osiguranik ili korisnik izazvao namjerno ili prijevarom, štete na osiguranoj stvari koja potječe od njezinih nedostataka ili dotrajalosti, štete prouzročene ratom i sličnim događanjima ili ionizirajućim zračenjem, štete nastale zbog uzroka koji nije pokriven osiguranjem.⁵²

UNIQA nudi opciju osiguranja stana, kuće ili apartmana kroz 3 proizvodna paketa koji se razlikuju po opsegu pokrića koja nude. Visina premije ovisi o vrsti, vrijednosti, veličini, smještaju i starosti nekretnine te o ugovorenim pokrićima. Visina godišnje premije osiguranja može se izračunati uz pomoć online kalkulatora. Uz neki od odabranih paketa, mogu se ugovoriti dodatna pokrića.

---

⁵² UNIQA, Osiguranje imovine: https://www.uniqa.hr/shop/polica/IMO_proizvod.pdf (02.09.2024)

Npr. nakon jakih potresa koji su pogodili Hrvatsku u 2020. godini, uz općeniti porast interesa za osiguranjem imovine, značajno je porasla i potražnja za ugovaranjem **osiguranja od potresa**, koji se ugovara posebno i pokriva štete od potresa. Za taj ugovor vrijede i posebni uvjeti gdje se npr. navodi kako su iz pokrića „isključene štete od potresa izazvanih ljudskom djelatnošću, kao što su eksplozije klasičnih ili nuklearnih naprava, štete na mozaicima, freskama i drugim ukrasnim dodacima na zgradama kao i štete na zgradama i sadržaju zgrada koje nisu spremne za nastanjenje.“⁵³

Osiguranje od potresa može se ugovoriti s franšizom u postotku od osiguranog iznosa gdje osiguranik sudjeluje u šteti u određenom iznosu. Iznos štete koji snosi osigurana osoba predmet je ugovora o osiguranju. Osiguranje od potresa s franšizom od 2% znači da se osiguraniku ukupna šteta od potresa odnosno iznos osigurnine (obeštećenja) umanjuje za 2% od iznosa osiguranja tj. vrijednosti predmeta osiguranja.

Osim osiguranja od potresa, moguće je dodatno ugovoriti i osiguranja: kućne asistencije, sustava za grijanje i hlađenje od loma, električnih uređaja od loma, fotoaparata, video i filmskih kamera od loma, prtljage, bicikla od krađe van mjesta osiguranja.

UNIQA paketi za osiguranje stana, kuće ili apartmana:⁵⁴

- Paket Standard – Osnovni paket kojim su osigurani rizici: požar, direktni udar groma, pad letjelice, eksplozija, tuča, oluja, klizanje i odron tla, odgovornost iz posjedovanja objekta do 19.908,45 eura.
- Paket Komfort – Uključuje pokrića iz paketa Standard, a uz to i pokrića rizika: izljev vode, udar nepoznatog vozila, pomoć u katastrofama, lom stakla, provalna krađa i razbojstvo za stvari kućanstva.
- Paket Ekskluziv – Uključuje pokrića iz paketa Standard i Komfort te rizike: prošireno pokriće za izljev vode, indirektni udar groma, vandalizam na objektu, prošireno pokriće za pomoć u katastrofama, troškovi zamjenskog stana.

Pokrića prema navedenim paketima, a na primjeru osiguranja kućanstva bit će prikazan u tablici broj 2.

---

⁵³ Posebni uvjeti za osiguranje od rizika potresa: https://www.uniqa.hr/shop/polica/IMO_PUP_2-13.pdf (02.09.2024)

⁵⁴ Osiguranje nekretnine: <https://www.uniqa.hr/shop/online-osiguranje-nekretnine-473/473> (02.09.2024)

Tablica 2: Pregled pokrića – osiguranje kućanstva

Tablica s pregledom pokrića - osiguranje kućanstva			
POKRIĆE	Standard	Komfort	Ekskluziv
Požar, eksplozija, direktni udar groma, pad letjelice	DA	DA	DA uključen i indirektni udar groma
Oluja, tuča, pritisak snijega, klizanje tla	DA	DA	DA
Izjev vode	NE	osnovno pokriće	prošireno pokriće
Provalna krađa i razbojstvo	NE	DA	DA
Lom stakla	NE	DA na l. rizik do 265,45 EUR	DA na l. rizik do 663,61 EUR
Privatna odgovornost	DA do 19.908,42 EUR	DA do 19.908,42 EUR	DA do 39.816,84 EUR
Pomoć u katastrofama	NE	osnovno pokriće	prošireno pokriće
Unutar privatne odgovornosti	Standard	Komfort	Ekskluziv
Odgovornost iz držanja jednog psa	NE	NE	na l. rizik do 1.990,84 EUR
Osigurano u okviru IO za kućanstvo	Standard	Komfort	Ekskluziv
Lom umjetnički obrađenog stakla	NE	NE	na l. rizik do 663,61 EUR
Od osiguranih rizika: gotov novac, štedne knjižice, nakit, zbirke poštanskih maraka i kovanog novca u stalno nastanjenim stanovima	- do 199,08 EUR slobodnostojeći - do 1.990,84 EUR zatvoreno u komadima namještaja	- do 199,08 EUR slobodnostojeći - do 1.990,84 EUR zatvoreno u komadima namještaja	- do 199,08 EUR slobodnostojeći - do 3.318,07 EUR zatvoreno u komadima namještaja
Od osiguranih rizika - u stalno nastanjenim stanovima: stvari umjetničke i posebne vrijednosti	do 1.990,84 EUR po komadu	do 1.990,84 EUR po komadu	do 1.990,84 EUR po komadu
Sporedni troškovi raščišćavanja, rušenja, demontaže, čišćenja i sl.	do 10 % od IO za kućanstvo	do 10 % od IO za kućanstvo	do 10 % od IO za kućanstvo
Vandalizam pri provalnoj krađi	NE	DA	DA
Štete na osiguranim stvarima zbog izljeva oborinske vode iz cijevi i oluka	NE	NE	do 3.318,07 EUR
Troškovi zloupotrebe telefona prilikom provalne krađe	NE	NE	do 663,61 EUR
Štete na građ. dijelovima nastale uslijed provalne krađe	NE	do 2 % od IO za kućanstvo	do 2 % od IO za kućanstvo
Popravak ograde od šteta nastalih prilikom provalne krađe	NE	NE	do 663,61 EUR
Troškovi ponovne nabave softvera	NE	NE	do 663,61 EUR
Troškovi opoziva i izdavanja dokumenata uništenih uslijed osiguranog slučaja	DA	DA	DA
Osiguranje robe u hladnjacima	NE	NE	do 398,17 EUR
Štete uslijed demonstracija, tučnjave i nereda	NE	NE	do 663,61 EUR
Izjev vode iz akvarija	NE	NE	za akvarij i njegov sadržaj do 331,81 EUR
Troškovi zamjenskog stana ili gubitak najamnine i troškova režija	NE	NE	najviše 6 mjeseci, ali ne više od 2.654,46 EUR
Osigurano izvan stana u okviru IO za kućanstvo	Standard	Komfort	Ekskluziv
Na pripadajućem dvorištu, stepeništima i u zajedničkim prostorijama zgrade: osigurana su dječja i invalidska kolica, bicikli, rublje i odjeća (ne i krzno), vrtni namještaj i uređaji	DA osim od krađe	DA osim od krađe	DA i od krađe, do 1.990,84 EUR godišnje
Stvari sadržaja stana privremeno do 6 mjeseci (učenci u internatima: do 10 mjeseci) uključivo i hotelske sobe	NE	NE	do 10 % od IO za kućanstvo
Gotovina, devizna sredstva, štedne knjižice bez šifre, nakit privremeno do 6 mjeseci (učenci u internatima: do 10 mjeseci)	NE	NE	do 199,08 EUR
Razbojstvo izvan stana	NE	NE	do 663,61 EUR
Predmeti koji se privremeno (do 6 mjeseci) nalaze na servisu ili su posuđeni	NE	NE	do 663,61 EUR
Izvan stana s posebnim IO	Standard	Komfort	Ekskluziv
Osiguranje jednog ili više bicikala od krađe	NE	NE	Uz doplatu, do 2.654,46 EUR
Osiguranje foto aparata i kamera	NE	NE	Uz doplatu, do 10.617,82 EUR
Osiguranje prtljage	NE	NE	Uz doplatu, do 1.327,23 EUR

Izvor: Pregled pokrića – osiguranje imovine: <https://www.uniqa.hr/shop/online-osiguranje-imovine/pregled-pokrica-osiguranje-imovine/4035> (02.09.2024)

5.5. Proizvodi životnog osiguranja

O životnim osiguranjima bilo je riječi u 3. poglavlju gdje se navodi kako je osnovni cilj životnih osiguranja pružanje financijske zaštite za osiguranika i/ili njegove nasljednike u slučaju smrti osiguranika. Spomenuto je također kako se prema posljednjim izvješćima bilježi blagi pad životnih osiguranja na tržištu osiguranja RH u odnosu na posljednjih nekoliko godina.

Postoji više vrsta životnih osiguranja, čak i unutar klasičnog životnog osiguranja postoje dodatne podjele. Mješovito osiguranje života za slučaj smrti i doživljenja vodeća je vrsta osiguranja dok su na drugom mjestu životna ili rentna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja. Ostale vrste dosta su manje zastupljene pa će se iz tog razloga ovaj dio fokusirati na osiguranje života za slučaj smrti i doživljenja s obzirom na visoki udio u strukturi premije životnih osiguranja sa čak 76,7% udjela.

Kao i do sad, za primjer će poslužiti UNIQA proizvodi osiguranja.

Prema UNIQA brošuri, razlozi zbog kojih vrijedi ugovoriti životno osiguranje su:

- Mirnija i sigurnija financijska budućnost osiguranika i njihovih obitelji
- Garantirana je isplata osiguranog iznosa
- Uz ugovaranje dopunskog osiguranja od nezgode osigurava se financijsko ublažavanje posljedica nezgode
- Uz ugovaranje indeksacije, nakon povećanja životnih troškova, premija osiguranja života odnosno osigurani iznos prilagođavaju se povećanju troškova čime se zaštićuje realna vrijednost uloženog novca
- Moguće je dobiti pozajmicu, a da polica osiguranja i dalje vrijedi

UNIQA Životno osiguranje s pokrićima za slučaj doživljenja i smrti – nude se dvije mogućnosti:

1. Osiguranje za slučaj doživljenja i smrti s višekratnim plaćanjem premije uz mogućí udio u dobiti. Prilagođeno je svima koji žele kvalitetnu zaštitu i financijsku sigurnost. Moguće je ugovoriti i isplatu 3 dodatna osigurana iznosa u slučaju smrti uslijed nezgode. Moguće je ugovoriti i dopunsko osiguranje od posljedica nezgode s pokrićima za trajnu ili djelomičnu invalidnost, bolničko liječenje i lom kosti.

2. Osiguranje za slučaj doživljenja i dvostrukim osiguranim iznosom za slučaj smrti s višekratnim plaćanjem premije uz mogući udio u dobiti. U slučaju smrti uslijed nezgode ili bolesti isplaćuje se dvostruki osigurani iznos. Moguće je ugovoriti i dopunsko osiguranje od posljedica nezgode s pokrićima za trajnu ili djelomičnu invalidnost, bolničko liječenje i lom kosti.“⁵⁵

- ✓ Premija se može podijeliti na mjesečne, kvartalne, polugodišnje ili godišnje iznose. Premija ovisi o osiguranom riziku, dobi, zdravstvenom stanju, itd.
- ✓ Isplaćuje se puni iznos za doživljenje, slučaj smrti uslijed nezgode ili bolesti
- ✓ Najniži osigurani iznos je 2.500 eura
- ✓ Polica se može ugovoriti na minimalno 5, a maksimalno na 30 godina
- ✓ Osigurati se mogu osobe od 15 do 65 godina

Uz gore navedene dvije mogućnosti, UNIQA navodi kako se u poslovnicama RBA može ugovoriti i dodatna mogućnost UNIQA mješovitog životnog osiguranja s osiguranim iznosom za doživljenje i u slučaju nastanka jedne od 20 teških bolesti.

„Prednosti ovog proizvoda uključuju:

- Teške bolesti u pokriću: rak (zloćudni tumor), srčani infarkt, Bypassoperacija koronarnih arterija, moždani udar, operacija aorte, zamjena srčanih zalistaka (valvula), transplatacija organa, kronično zatajenje bubrega, multipla skleroza, paraliza, gubitak udova, Alzheimerova bolest, dobroćudni tumor mozga, koma, Parkinsonova bolest, teška ozljeda glave, teške opekline, gubitak glasa i funkcije govora, gluhoća i sljepoća
- Moguće je ugovoriti isplatu 2 dodatna osigurana iznosa u slučaju smrti uslijed nezgode
- Moguće je ugovoriti dopunsko osiguranje od posljedica nezgode s pokrićima za trajnu invalidnost, bolničko liječenje i lom kosti“⁵⁶

---

⁵⁵ Životno osiguranje s pokrićima za slučaj doživljenja i smrti: <https://www.uniqa.hr/fizicke-osobe/zivot-investicija/zivotno-osiguranje-s-pokricima-za-slucaj-doživljenja-i-smrti/20> (03.09.2024)

⁵⁶ RBA i životno osiguranje, brošura, str.2.:

https://www.uniqa.hr/UserDocsImages/dokumenti/rba/%C5%BDivotno%20osiguranje%20MO_TB20.pdf?vel=1332863 (03.09.2024)

Slika 8: Dokument s informacijama o proizvodu osiguranja – Mješovito osiguranje s jednokratnim plaćanjem i bez udjela u dobiti (prva stranica)

Osiguranje života

Dokument s informacijama o proizvodu osiguranja

UNIQA osiguranje d.d. Život & Sigurnost

Informacije u ovom dokumentu trebale bi vam pomoći da razumijete osnovne značajke i uvjete osiguranja. Potpune predugovorne i ugovorne informacije nalaze se u drugim dokumentima, posebno u Informacijama ugovaratelju osiguranja, Uvjetima osiguranja i polici osiguranja.

Vrsta osiguranja
Osiguranje života za slučaj smrti i dožvljenja s jednokratnim plaćanjem i bez udjela u dobiti.

Pokriće osiguranja

Osiguranje s isplatom osiguranog iznosa za:

- ✓ dožvljenje,
- ✓ smrt,
- ✓ smrt uslijed nezgode.

Ograničenja pokrića

Osiguratelj isplaćuje iznos matematičke pričuve ako je osigurani slučaj prouzročen:

- ! ratnim operacijama, terorističkim akcijama ili posljedicama ionizirajućeg zračenja,
- ! bavljenjem opasnom vrstom sporta,
- ! sudjelovanjem na utrkama,
- ! samoubojstvom u drugoj ili trećoj godini osiguranja,
- ! ovo nisu sva ograničenja, ostala ograničenja navedena su u Uvjetima za osiguranje života UZG 1/2022 (članak 19, 20, 21, 22).

Što nije pokriveno osiguranjem

- ✗ samoubojstvo ako je izvršeno u prvoj godini osiguranja,
- ✗ isplata osigurane svote korisniku ako korisnik namjerno prouzroči smrt osiguranika,
- ✗ ovo nisu sva isključenja, ostala isključenja navedena su u Uvjetima za osiguranje života UZG 1/2022 (članak 19. st. 6, članak 20, 21, 22)

Zemljopisni opseg osiguranja

- ✓ Osiguranje vrijedi u cijelom svijetu.

Koje su moje obveze

- prijava okolnosti važnih za ocjenu rizika prilikom sklapanja ugovora o osiguranju,
- prijava promjene osobnih podataka,
- platiti na vrijeme u cijelosti ugovorenu premiju,
- pružiti osiguratelju sve raspoložive podatke za utvrđivanje uzroka, opsega i visine njegove obveze iz ugovora o osiguranju.

Kada i kako platiti osiguranje

Premija se plaća jednokratno unaprijed za cijelo vrijeme trajanja osiguranja na žiro račun osiguratelja putem uplatnice ili fakture dostavljene poštom ili elektroničkom poštom.

LIPID/KOPVO 1901 V03/22

Izvor: Dokument s informacijama o proizvodu osiguranja

https://www.uniqa.hr/UserDocsImages/dokumenti/kid/LIPID_Osiguranje%20%C5%BEivota_Good4You.pdf?ve1=322497 (03.09.2024)

5.6. Fidelity investicijski fondovi

Među suvremenim proizvodima životnog osiguranja svakako treba spomenuti i osiguranje života vezano za jedinice Fidelity investicijskih fondova koje također omogućava UNIQA osiguranje. „Proizvod osiguranja života vezano za jedinice Fidelity investicijskih fondova je osigurateljno investicijski proizvod koji pruža mogućnost ostvarivanja kapitalne dobiti ulaganjem u izabrani Fidelity fond te garantira isplatu ugovorenog novčanog iznosa za slučaj smrti osiguranika (garantirani iznos osiguranja za slučaj smrti).“⁵⁷

Ugovor o osiguranju života vezano za investicijske fondove se sklapa kada strane potpišu policu osiguranja te se sklapa na određeno vrijeme, a točno vrijeme utvrđuje se prije sklapanja ugovora te je navedeno na polici osiguranja. Premija mora biti plaćena do početka osiguranja, inače ako se ne uplati, bilježi se sljedeći dan od 00:00h kada se uplata izvrši.

Postoje dvije vrste plaćanja premije:

- *Jednokratno* – premija dopijeva na plaćanje onaj dan koji prethodi danu koji je na polici naveden kao početak osiguranja.
- *Višekratno* – u ovom slučaju moguće je ugovoriti opciju plaćanja premije predfinanciranjem Diners karticom za pojedinu godinu koji se naplaćiva posebno odnosno odvojeno od premije.

Također, u ovom obliku životnog osiguranja se javljaju i neki troškovi, a to su ulazni, izlazni i kontinuirani troškovi koji se naplaćuju iz fondovske pričuve neovisno o uplatama premija. „Ulazni troškovi su troškovi distribucije proizvoda koji uključuju troškove promidžbe i provizije, a izlazni troškovi su troškovi koje plaćate u slučaju prijevremenog raskida osiguranja (otkupa u cijelosti ili djelomičnog). Kontinuirani troškovi su troškovi za pokriće rizika smrtnosti, troškovi naplate i administrativni troškovi koji uključuju fiksne i tekuće troškove poslovanja osiguratelja.“⁵⁸

---

⁵⁷ Informacije ugovaratelju INF FidelisLife: <https://www.uniqua.hr/fizicke-osobe/zivot-investicija/investicijsko-osiguranje-zivota/23> (10.9.2024.)

⁵⁸ Informacije ugovaratelju INF FidelisLife: <https://www.uniqua.hr/fizicke-osobe/zivot-investicija/investicijsko-osiguranje-zivota/23> (10.9.2024.)

Što se tiče izlaznog troška, njegova visina ovisi o godini osiguranja u kojoj se provodi otkup. Kod ugovora s višekratnim uplatama premije druge godine se plaća 3%, treće 2% te svake sljedeće 0,5% te kod ugovora s jednokratnim uplatama od druge godine nadalje se plaća 0,5%.

Otkup ugovora o osiguranju može zatražiti ugovaratelj pisanim dopisom najranije s istekom prve godine osiguranja pod uvjetom da je plaćena barem jedna godišnja premija. Osiguratelj se obvezuje isplatiti novčanu vrijednost fondovske pričuve ili njezin dio smanjenu za izlazni trošak.

Primjer jednog višekratnog plaćanja biti će prikazano kroz FidelisLife - Target 2055 s višekratnim plaćanjem premije. „FidelisLife - Target 2055 s višekratnim plaćanjem premije je investicijski proizvod osiguranja kod kojeg se prema Općim uvjetima za osiguranje života vezano za jedinice investicijskih fondova OUŽIF 1/2023 (dalje u tekstu Opći uvjeti), UNIQA osiguranje obvezuje u slučaju smrti osiguranika isplatiti ugovaratelju osiguranja ili osobi koju isti odredi garantirani iznos za slučaj smrti i vrijednost fondovske pričuve, a ugovaratelj osiguranja se obvezuje platiti UNIQA osiguranju premiju osiguranja navedenu na polici.“⁵⁹ Dio plaćene premije se ulaže u fond osiguranja, a ugovaratelj snosi rizik osiguranja. Rok koji je potreban za sklapanje ugovora o osiguranju je 32 godine te prestaje u slučaju smrti osiguranika ili na zahtjev ugovaratelja osiguranja u slučaju otkupa u cijelosti. Sam cilj ovog investicijskog fonda je ostvarivanje kapitalne dobiti i pružanja zaštite u slučaju smrti. Ciljna godina za ulaganje u fond je 2055. kako bi se ostvario dugoročan rast kapitala. Ovaj proizvod namijenjen je osobama između 18 i 40 godina starosti, a iznos koji se treba plaćati je minimalno 360 eura godišnje, ugovara se na duži vremenski period i nije namijenjen ulagateljima koji žele povući svoja sredstva prije proteka razdoblja. Istekom osiguranja u slučaju doživljenja osiguranika, proizvod nudi isplatu novčane vrijednosti fondovske pričuve koji čini zasebna imovina odijeljenu od ostale imovine UNIQA osiguranja.

---

⁵⁹ FidelisLife – Target 2055:
https://www.uniqua.hr/UserDocsImages/dokumenti/kid/FidelisLife%20J_2055.pdf?vel=110674 (10.9.2024.)

Tablica 3: Scenarij uspješnosti

Preporučeno razdoblje držanja: 32 godine		Primjer ulaganja: 1.000,00 EUR godišnje		
Scenariji doživljenje		U slučaju izlaska nakon 1 god	U slučaju izlaska nakon 16 god	U slučaju izlaska nakon 32 god
Minimalni	Nije zajamčen minimalni prinos. Mogli biste izgubiti dio ulaganja ili cjelokupno ulaganje.			
U uvjetima stresa	Iznos koji biste mogli dobiti nakon odbitka troškova	60,00 EUR	3.420,00 EUR	2.620,00 EUR
	Prosječni godišnji prinos	-94,22%	-22,29%	-27,60%
Nepovoljni	Iznos koji biste mogli dobiti nakon odbitka troškova	220,00 EUR	5.990,00 EUR	5.500,00 EUR
	Prosječni godišnji prinos	-78,13%	-12,95%	-15,32%
Umjereni	Iznos koji biste mogli dobiti nakon odbitka troškova	350,00 EUR	23.600,00 EUR	153.480,00 EUR
	Prosječni godišnji prinos	-65,48%	4,43%	8,27%
Povoljni	Iznos koji biste mogli dobiti nakon odbitka troškova	560,00 EUR	59.410,00 EUR	395.220,00 EUR
	Prosječni godišnji prinos	-44,20%	14,22%	12,66%
Iznos uloženi tijekom vremena		964,74 EUR	14.628,14 EUR	24.446,60 EUR
Scenarij - slučaj smrti				
Slučaj smrti – (umjereni scenarij)	Iznos koji bi korisnici vašeg osiguranja mogli dobiti nakon odbitaka troškova	16.360,00 EUR	39.710,00 EUR	169.480,00 EUR
Premija osiguranja tijekom vremena		35,26 EUR	1.371,86 EUR	7.553,40 EUR

Izvor: Dokument s ključnim informacijama o proizvodu FidelisLife Target 2055:

https://www.uniq.hr/UserDocsImages/dokumenti/kid/FidelisLife%20J_2055.pdf?vel=110674 (10.09.2024)

6. ZAKLJUČAK

Kroz ovaj rad mogla se uvidjeti važnost osiguranja u pružanju financijske sigurnosti kroz zaštitu zdravlja i imovine pojedinaca i društva. Navedeni su brojni rizici koji svakodnevno prijete stabilnosti cijele zajednice i načini na koji se pojedinci od takvih rizika mogu osigurati. Fokus je prvenstveno bio na osiguranju fizičkih osoba i na stvaranju proizvoda koji će odgovarati njihovim potrebama da zaštite sebe i svoju obitelj od nepredvidivih šteta i financijskih gubitaka. Kako je kroz rad objašnjeno, na tržištu osiguranja djeluje velik broj osiguravajućih društava i svi se nastoje istaknuti svojim proizvodima. Kreiranje atraktivnog i kvalitetnog proizvoda prioritet je svakog osiguravajućeg društva i pri tome trebaju voditi računa o mnogim elementima koji mogu utjecati na potražnju. Kao i svako drugo tržište, i tržište osiguranja obilježeno je trendovima koji se mijenjaju i kojima se osiguravajuća društva trebaju prilagođavati kako bi se istaknuli u odnosu na konkurenciju. Potrebno je neprestano istraživati i analizirati potrebe potražnje, raditi na uklanjanju nedostataka postojećih proizvoda kroz neprestano usavršavanje i komunikaciju s klijentima. Kako je više puta navedeno, svaka osoba ima vlastite prioritete i preferencije prilikom odabira pravog proizvoda za sebe. Iz svega toga se da zaključiti kako je na osiguravajućem društvu da procijeni koja vrsta proizvoda će privući određeno ciljano tržište i da u tom smjeru razvija svoj proizvod.

LITERATURA

KNJIGE I STRUČNA LITERATURA:

1. Jakaša, B. (1984) Pravo osiguranja, 2. izdanje, Zagreb, str. 37.

INTERNETSKE STRANICE:

1. Čulo, R. (2024) Tržište osiguranja u RH 2023., Zagreb: HUU, str.56:
https://huo.hr/upload_data/site_files/trziste-osiguranja-2023-2.pdf
2. Direktiva (EU) 2016/97 Europskog parlamenta i Vijeća iz siječnja 2016. o distribuciji osiguranja - preinačeni tekst: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/ALL/?uri=CELEX:32016L0097>
3. Dodatno zdravstveno osiguranje: <https://www.uniqa.hr/fizicke-osobe/imovina-osobe/zdravstveno-osiguranje/dodatno-zdravstveno-osiguranje/282>
4. Dokument s informacijama o proizvodu osiguranja:
https://www.uniqa.hr/UserDocsImages/dokumenti/kid/LIPID_Osiguranje%20%C5%B Eivota_Good4You.pdf?vel=322497
5. Dopunsko zdravstveno osiguranje: <https://www.uniqa.hr/fizicke-osobe/imovina-osobe/zdravstveno-osiguranje/dopunsko-zdravstveno-osiguranje/299>
6. Društva za osiguranje i reosiguranje: <https://www.hanfa.hr/registri/trziste-osiguranja/drustva-za-osiguranje-i-reosiguranje/>
7. Galerija: Osigurajte i zaštitite svoj način života str. 1 | Večernji.hr (vecernji.hr)
8. HANFA 2024 Mirovinski sustav, brošura, str 2:
<https://www.hanfa.hr/media/m1vbwsni/bro%C5%A1ura-mirovinski-sustav-1-compressed.pdf>
9. HANFA, Smjernice za obavljanje poslova osiguranja, 2020, str. 5.:
<https://www.hanfa.hr/media/xqpphfb5/1-smjernice-za-obavljanje-poslova-osiguranja.pdf>
10. How Insurance Began: <https://www.wsrinsurance.com/how-insurance-began-3000-years-of-history/>
11. Hrvatska enciklopedija, Osiguranje: <https://www.enciklopedija.hr/clanak/45672>

12. HUUO, Čemu zapravo služi osiguranje?, str. 17:
https://huo.hr/upload_data/site_files/cemuzapravsluziosiguranjepdf_2016.pdf
13. HUUO: Ključne informacije o tržištu osiguranja u RH 2023., str. 15:
https://huo.hr/upload_data/site_files/1957567181655152861064218191_kljucne-informacije-2023.pdf
14. HUUO: Ključne informacije o tržištu osiguranja u RH 2023.:
https://huo.hr/upload_data/site_files/kljucne-informacije-2023.pdf
15. HZZO: https://hr.wikipedia.org/wiki/Hrvatski_zavod_za_zdravstveno_osiguranje
16. Importance of insurance: <https://www.canarahsbclife.com/blog/life-insurance/importance-of-insurance>
17. Insurance and risk, some history: <https://risk-engineering.org/concept/history-of-insurance>
18. Insurance Contracts: <https://thismatter.com/money/insurance/insurance-contracts.htm>
19. Klasić, K. (2003) Utjecaj psihologije pojedinca na izbor vrsta osiguranja. Ekonomski pregled, vol. 54, br. 7-8, str. 595-620. Preuzeto sa: <https://hrcak.srce.hr/25484>
20. Mali rječnik najčešćih pojmova u osiguranju: <https://www.mojeosiguranje.hr/mali-rjecnik-najcesjih-pojmova-u-osiguranju-360>
21. Neživotno osiguranje, HANFA: <https://www.hanfa.hr/potrosaci/financijske-usluge/osiguranje/nezivotno-osiguranje/>
22. Osiguranje imovine: <https://www.iusinfo.hr/aktualno/u-sredistu/osiguranje-imovine-kroz-odredbe-zakona-o-obveznim-odnosima-42517#:~:text=Osiguranje%20je%20gospodarska%20djelatnost%20kojom%20se>
23. Osiguranje nekretnine: <https://www.uniqa.hr/shop/online-osiguranje-nekretnine-473/473>
24. Perceptions of Younger Generations on Risk and Insurance:
<https://www.soa.org/498900/globalassets/assets/files/resources/research-report/2023/young-gen-private-ins.pdf>
25. Pojmovi u osiguranju: <https://www.grawe.hr/pitanja-i-pojmovi/>
26. Posebni uvjeti za osiguranje od rizika potresa:
https://www.uniqa.hr/shop/polica/IMO_PUP_2-13.pdf
27. Povijesni razvoj osiguranja: <http://www.fortiusinterpartes.hr/hr/vise-o-osiguranju/osnovni-podaci-o-osiguranju/povijesni-razvoj-osiguranja/>

28. Pravilnik o rasporedu vrsta rizika po skupinama i vrstama osiguranja odnosno reosiguranja, NN 23/2016: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2016_03_23_653.html
29. Pregled pokrića – osiguranje imovine: <https://www.uniqa.hr/shop/online-osiguranje-imovine/pregled-pokrica-osiguranje-imovine/4035>
30. Provedbena uredba komisije (EU) 2017/1469 od 11. kolovoza 2017. o utvrđivanju standardiziranog formata dokumenta s informacijama o proizvodu osiguranja: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017R1469&from=EL>
31. Rafaj, J. (2009) Tržište osiguranja, Zagreb: HANFA: https://www.hanfa.hr/getfile/39205/trziste_osiguranja.pdf
32. RBA i životno osiguranje, brošura, str. 2.: https://www.uniqa.hr/UserDocsImages/dokumenti/rba/%C5%BDivotno%20osiguranje%20MO_TB20.pdf?vel=1332863
33. Socijalna zaštita: <https://croatia.eu/index.php/hr/home-hr/drustvo-i-nacin-zivota/socijalna-zastita>
34. Sustav mirovinskog osiguranja: <https://gov.hr/hr/sustav-mirovinskog-osiguranja/846>
35. Triglav, Osiguranje od automobilske odgovornosti: [Osiguranje od automobilske odgovornosti \(AO\) | Osnovno automobilsko osiguranje Triglav.hr](https://www.triglav.hr/osiguranje/od-automobilske-odgovornosti)
36. UNIQA, Osiguranje imovine: https://www.uniqa.hr/shop/polica/IMO_proizvod.pdf
37. Uvjeti dodatnog zdravstvenog osiguranja, str. 4.: https://www.uniqa.hr/shop/polica/DZO2024/DZO_posebni.pdf
38. Vrste osiguranja: <https://gov.hr/hr/vrste-osiguranja/1498>
39. Who is the Insurer and Insured?: <https://www.canarahsbclife.com/faqs/life-insurance/who-is-the-insurer-and-insured>
40. Wikipedia, Insurance: <https://en.wikipedia.org/wiki/Insurance>
41. Wikipedia, Osiguranje: [Osiguranje – Wikipedija \(wikipedia.org\)](https://hr.wikipedia.org/wiki/Osiguranje)
42. Zakon o osiguranju, Narodne novine br. 30/2015, čl. 3.: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_03_30_611.html
43. Zaštita potrošača u području osiguranja: <https://www.hanfa.hr/potrosaci/financijske-usluge/osiguranje/zastita-potrosaca-u-podrucju-osiguranja/>
44. Zdravstveno osiguranje u RH: <https://hzzo.hr/nacionalna-kontaktna-tockanpc/zdravstveno-osiguranje-u-republici-hrvatskoj>
45. Zdravstveno osiguranje: <https://gov.hr/hr/zdravstveno-osiguranje/228>

46. Životna i neživotna osiguranja: <https://www.mojeosiguranje.hr/zivotna-i-nezivotna-osiguranja-404>

47. Životno osiguranje s pokrićima za slučaj doživljenja i smrti:

<https://www.uniqa.hr/fizicke-osobe/zivot-investicija/zivotno-osiguranje-s-pokricima-za-slucaj-doživljenja-i-smrti/20>

POPIS SLIKA

Slika 1: Zadruga Croatia 1884.	10
Slika 2: Podjela neživotnih osiguranja	12
Slika 3: Vrste zdravstvenog osiguranja u RH i njihovi provoditelji	16
Slika 4: Podjela životnih osiguranja	18
Slika 5: Sudionici u poslovima osiguranja	26
Slika 6: Obveze ugovaratelja osiguranja i osiguravatelja	29
Slika 7: Dokument s informacijama o proizvodu osiguranja	34
Slika 8: Dokument s informacijama o proizvodu osiguranja – Mješovito osiguranje s jednokratnim plaćanjem i bez udjela u dobiti (prva stranica)	49

POPIS TABLICA

Tablica 1: Pokrića po pojedinom paketu individualnog ili grupnog osiguranja:	41
Tablica 2: Pregled pokrića – osiguranje kućanstva	46
Tablica 3: Scenarij uspješnosti	52

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1: Struktura premije osiguranja po skupinama	13
Grafikon 2: Broj društava za osiguranje i reosiguranje u 2023.	38